

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2018/851,
30. mai 2018,
millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid
(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Jäätmekäitlust tuleks liidus parandada ja see tuleks kujundada ümber materjalide säästvaks majandamiseks, et kaitsta, säilitada ja parandada keskkonna kvaliteeti, kaitsta inimese tervist, tagada loodusvarade heaperemehelik, tõhus ja mõistlik kasutamine, edendada ringmajanduse põhimõtteid, parandada taastuvenergia kasutamist, suurendada energiatõhusust, vähendada liidu sõltuvust imporditavatest ressursidest, luua uusi majanduslikke võimalusi ja aidata tõsta pikaajalist konkurentsivõimet. Tõelise ringmajanduse väljakujundamiseks on vaja võtta täiendavaid säästva tootmise ja tarbimise meetmeid, keskendudes toodete kogu olelusringile, et säilitada ressursse ja sulgeda ahel. Ressursside tõhusam kasutamine annaks liidu äriühingutele, avaliku sektori asutustele ja tarbijatele ka märkimisväärset puhassäästu, vähendades samal ajal kasvuhoonegaaside aastast koguhedet.
- (2) Ressursside kasutamise tõhususe parandamine ja jäätmete kui ressursi väärtustamise tagamine võib aidada vähendada liidu sõltuvust toorainete impordist ning hõlbustada üleminekut säästvamale materjalide majandamisele ja ringmajanduse mudelile. Üleminek peaks aitama kaasa strateegias „Euroopa 2020“ püstitatud aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide täitmisele ning looma kohaliku majanduse ja sidusrühmade jaoks olulisi võimalusi, aidates samal ajal suurendada sünergiaid ringmajanduse ning energia-, kliima-, põllumajandus-, tööstus- ja teadusuuringute poliitika vahel ning tuua kasu majandusele ning kasvuhoonegaaside heite vähenemise kaudu ka keskkonnale.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ ⁽⁴⁾ sätestatud korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu sihtmäärased tuleks suurendada, et paremini kajastada liidu ringmajanduse edendamise püüdlusi.
- (4) On vaja tagada direktiivi 2008/98/EÜ ning sellega seotud liidu seadusandlike aktide, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/28/EÜ ⁽⁵⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽⁶⁾ omavaheline sidusus.

⁽¹⁾ ELT C 264, 20.7.2016, lk 98.

⁽²⁾ ELT C 17, 18.1.2017, lk 46.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. mai 2018. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

- (5) Paljud liikmesriigid ei ole vajalikku jäätmekäitlustaristust veel täielikult välja arendanud. Seepärast on oluline seada selged pikaajalised poliitilised eesmärgid, millest lähtudes meetmeid võtta ja investeringuid teha ning mille abil eelkõige ära hoida jäätmekäitluste töötlemise liigse võimsuse teket ja ringlussevõetavate materjalide sattumist jäätmehierarhia madalamatele astmetele.
- (6) Olmejäätmed moodustavad praegu ligikaudu 7–10 % liidu kõigist jäätmetest. Samas on see jäätmevoog üks kõige raskemini käideldavaid ning selle käitlemine näitab tavaliselt väga hästi seda, millisel tasemel on riigi üldine jäätmekäitlussüsteem. Olmejäätmete käitlemise raskused tulenevad nende komplekssest ja mitmekülgsest koostisest ning asjaolust, et jäätmed tekivad elanike vahetus läheduses, on üldsusele hästi näha ning avaldavad mõju keskkonnale ja inimese tervisele. Seetõttu eeldab olmejäätmete käitlemine äärmiselt kompleksset süsteemi, sealhulgas tõhusat kogumissüsteemi, tulemuslikku sortimiskorda, jäätmevoogude nõuetekohast jälgimist, elanike ja ettevõtjate aktiivset osalust, jäätmete konkreetse koostisega kohandatud taristut ning põhjalikku rahastamissüsteemi. Riikidel, kes on välja arendanud tõhusad olmejäätmete käitlemise süsteemid, on tavaliselt ka paremini toimivad üldised jäätmekäitlussüsteemid ning nad on edukamad ringlussevõtu sihtmäärade saavutamisel.
- (7) Kogemused on näidanud, et olenemata jäätmekäitluse ülesannete jaotusest avalik-õiguslike ja eraõiguslike osalejate vahel, võivad jäätmekäitluse süsteemid aidata ehitada üles ringmajanduse ning et otsused ülesannete jaotuse kohta sõltuvad sageli geograafilistest ja struktuurilistest tingimustest. Käesoleva direktiiviga kehtestatud normide kohaselt on võimalik kohaldada jäätmekäitlussüsteeme, mille puhul lasub üldvastutus olmejäätmete kogumise eest omavalitsustel, või süsteeme, mille puhul sõlmitakse selliste teenuste osutamiseks leping erakäitlejatega, või muud laadi ülesannete jagamist avalik-õiguslike ja eraõiguslike osalejate vahel. Süsteemide valiku ja nende muutmise või muutmata jätmise eest vastutavad liikmesriigid.
- (8) Põllumajanduslikust toidutööstusest pärit taimsed ained ja mitteloomne toit, mis ei ole enam ette nähtud inimtoiduks ja mis on ette nähtud loomadele söötmiseks, peaks normide kattumise ärahoidmiseks jääma direktiivi 2008/98/EÜ kohaldamisalast välja, juhul kui see on täielikult kooskõlas liidu söödaalaste õigusaktidega. Seetõttu ei tuleks nende toodete ja ainete suhtes kohaldada direktiivi 2008/98/EÜ, kuivõrd neid kasutatakse söödana, ning kõnealuse direktiivi kohaldamisala tuleks vastavalt täpsustada. Ilma et see piiraks loomasööda valdkonnas kohaldatavate muude liidu sätete kohaldamist, on söödamaterjaliks mõeldud loomsed kõrvalsaadused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2009⁽¹⁾ kohaselt juba käesoleva direktiivi 2008/98/EÜ kohaldamisalast välja jäetud, kui need on hõlmatud muude liidu õigusaktidega.
- (9) Direktiivis 2008/98/EÜ tuleks määratleda mõisted „tavajäätmed“, „olmejäätmed“, „ehitus- ja lammutusjäätmed“, „toidujäätmed“, „materjalide taaskasutamine“, „tagasitõid“ ja „tootja laiendatud vastutuse süsteem“, et selgitada nende mõistete ulatust.
- (10) Selleks et tagada taaskasutamiseks ettevalmistamine ja et ringlussevõtu sihtmäärad põhineksid usaldusväärsetel ja võrreldavatel andmetel ning et võimaldada nende sihtmäärade saavutamise tõhusamat seiret, tuleks direktiivis 2008/98/EÜ määratleda olmejäätmete mõiste kooskõlas määratlusega, mida Eurostat ja Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) on kasutanud statistika eesmärkidel ning mille alusel on liikmesriigid juba mitu aastat andmeid esitanud. Olmejäätmed on määratletud kui kodumajapidamistest ja muudest allikatest, näiteks jaekaubandusest, haldusest, haridusest, tervisteenustest, majutus- ja toitlustusteenustest ning muudest teenustest ja tegevustest pärinevad jäätmed, mis on laadilt ja koostiselt kodumajapidamisjäätmetega sarnased. Seetõttu kuuluvad olmejäätmete hulka muu hulgas pargi- ja aiahoolduse jäätmed, näiteks lehed, niidetud muru ja lõigatud oksad, ning turu- ja tänavakoristusjäätmed, näiteks prügikonteinerite sisu ja pühkmed, v.a sellised materjalid nagu liiv, kivid, pori ja tolm. Liikmesriikidel tuleb tagada, et suurte kaubandusettevõtete jäätmeid ja tööstusjäätmeid, mis ei ole sarnased kodumajapidamisjäätmetega, ei arvataks olmejäätmete hulka. Olmejäätmed ei hõlma tootmis-, põllumajandus-, metsandus-, kalandus-, ehitus- ja lammutus-, septiku- ja kanalisatsioonivõrgu ja reovee töötlemise

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ (ELT L 229, 1.9.2009, lk 1).

jäätmeid ega romusõidukeid. Olmejäätmetena käsitakse jäätmeid, mis vastavad komisjoni otsusega 2014/955/EL⁽¹⁾ kehtestatud 4. juuli 2018 seisuga kehtiva jäätmenimistu jaotistesse 15 01 ja 20 arvatud jäätmeliikidele, v. a koodinumbriid 20 02 02, 20 03 04 ja 20 03 06. Selle nimistu teiste jaotiste alla kuuluvaid jäätmeid ei käsitata olmejäätmetena, v.a juhul, kui olmejäätmed töödeldakse ja neile antakse nimistu jaotises 19 loetletud koodid. Liikmesriigid võivad kasutada jäätmenimistu asjaomaseid kategooriaid statistilistel eesmärkidel. Käesolevas direktiivis esitatud olmejäätmete määratluse eesmärk on taaskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu sihtmäärade kohaldamisala ja nende arvutamise eeskirjade kindlaksmääramine. Määratlus on selles osas neutraalne, kas jäätme-käitleja kuulub avalikku või erasektoris, ning seetõttu hõlmab see majapidamistest ja muudest allikatest pärit jäätmeid, mida käitlevad omavalitsused või mida käideldakse nende nimel või mida otseselt käitlevad erasektori ettevõtjad.

- (11) Ehkki ehitus- ja lammutusjäätmete mõiste viitab ehitus- ja lammutustööde tulemusel tekkivatele jäätmetele üldiselt, hõlmab see ka jäätmeid, mis tekivad eramajapidamistes väiksemate hobiehitus- ja lammutustööde tulemusel. Ehitus- ja lammutusjäätmeid tuleks käsitada jäätmetena, mis vastavad otsusega 2014/955/EL kehtestatud ja 4. juuli 2018 seisuga kehtiva jäätmenimistu jaotistesse 17 arvatud jäätmeliikidele.
- (12) Lisada tuleks materjalide taaskasutamise mõiste, et käsitleda ka muid taaskasutamise viise kui jäätmete energiakasutus ja jäätmete töötlemine materjalideks kütusena või muu energiaallikana kasutamise eesmärgil. See hõlmab korduskasutamiseks ettevalmistamist, ringlussevõttu ja tagasitõidet ning muud materjalide taaskasutamist, nt jäätmete teisesteks tooraineteks töötlemist tehnilise kasutamise eesmärgil teede või muu taristu ehitamisel. Konkreetsetest asjaoludest sõltuvalt võib selline töötlemine vastata ringlussevõtu mõistele, kui materjalide kasutamine põhineb nõuetekohasel kvaliteedikontrollil ja vastab konkreetse kasutamise osas kõigile asjakohastele standarditele, normidele, spetsifikatsioonidele ning keskkonna- ja tervisekaitse nõuetele.
- (13) Lisada tuleks tagasitõite mõiste, milles selgitatakse, et see tähendab kõiki sobivate tavajäätmete taaskasutamist või minguid kaevandatud alade korrastamise või maastikukujunduse eesmärgil. Tagasitõiteks kasutatavate jäätmete hulk ei tohiks olla suurem, kui on nende eesmärkide saavutamiseks tingimata vajalik.
- (14) Lisada tuleks tootja laiendatud vastutuse süsteemi mõiste, milles selgitatakse, et see tähendab liikmesriikide võetavaid meetmeid, millega nõutakse toodete tootjatelt rahalise või rahalise ja korralduslikku vastutuse võtmist toote olemusringi jäätmeetapi, sealhulgas liigiti kogumise, sortimis- ja töötlemistõimingute haldamise eest. See kohustus võib hõlmata ka organisatsioonilist vastutust ja kohustust aidata kaasa jäätmetekke vältimisele ning toodete korduskasutatavusele ja ringlussevõetavusele. Tooted tootjad võivad täita tootja laiendatud vastutuse süsteemi kohustusi individuaalselt või kollektiivselt.
- (15) Direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud eesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks peaksid liikmesriigid kasutama majandushoobasid ja muid meetmeid, et pakkuda välja stiimuleid jäätmehierarhia rakendamiseks, näiteks direktiivi IVa lisas nimetatud vahendeid, mis sisaldavad muu hulgas jäätmete prügilasse ladestamise ja põletamise tasusid, jäätmete kogusest sõltuvate tasude (nn *pay as you throw*) süsteeme, tootja laiendatud vastutuse süsteeme, toiduainete annetamise lihtsustamist, stiimuleid kohalikele omavalitsustele või muid asjakohaseid vahendeid ja meetmeid.
- (16) Säästva ressursikasutuse ja tööstussümbioosi edendamiseks peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid, et lihtsustada sellise tootmisprotsessi, mille esmane eesmärk ei ole kõnealuse aine ega eseme tootmine, tulemusel saadud aine või eseme tunnustamist kõrvalsaadusena, kui järgitakse liidu tasandil kehtestatud ühtlustatud tingimusi. Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada üksikasjalikud kõrvalsaaduseks tunnustamise kriteeriumid, pidades esmatähtsaks tööstussümbioosi jälgendavaid tavasid.
- (17) Selleks et teiste toorainete turul tegutsevad ettevõtjad saaksid täpsemalt kindlaks teha, kas ained või esemed on jäätmed või mitte, ning et edendada võrdsemad tingimusi, on tähtis, et liikmesriigid võtaksid asjakohaseid meetmeid tagamaks, et taaskasutamistõimingu läbinud jäätmeid ei käsitata enam jäätmetena, kui need vastavad kõigile käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 6 lõikes 1 sätestatud tingimustele. Sellised meetmed võivad hõlmata õigusaktide vastuvõtmist, millega kõnealused kohustused üle võetakse, koos menetlustega nende rakendamiseks, näiteks materjali- ja rakenduspetsiifiliste kriteeriumide väljatöötamist selle kohta, millal jäätmed lakkavad olemast jäätmed, juhenddokumente, juhtumipõhiseid otsuseid ja muid menetlusi liidu tasandil kehtestatud ühtlustatud tingimuste juhtumipõhiseks kohaldamiseks. Sellised meetmed peaksid hõlmama ka täitmise tagamise sätteid, et kontrollida, kas jäätmed, mida ei peeta taaskasutamistõimingu tõttu enam jäätmeteks, on kooskõlas jäätmeid, kemikaale ja tooteid käsitleva liidu õigusega, lugedes eelkõige esmatähtsaks jäätmevood, mis kujutavad endast jäätmevoogude laadi ja mahu tõttu kõrgendatud ohtu inimese tervisele ja keskkonnale, jäätmed, mille suhtes

⁽¹⁾ Komisjoni 18. detsembri 2014. aasta otsus 2014/955/EL, millega muudetakse jäätmenimistut käsitlevat otsust 2000/532/EÜ vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2008/98/EÜ (ELT L 370, 30.12.2014, lk 44).

kohaldatakse uuenduslikke taaskasutamisprotsesse, või jäätmed, mis võetakse taaskasutusse edaspidiseks kasutamiseks teistes liikmesriikides. Meetmed võivad hõlmata ka taaskasutamise tegelevatele ettevõtjatele või taaskasutatavate jäätmematerjalide valdajatele kehtestatud nõuet tõendada vastavust käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 6 lõikes 1 sätestatud tingimustele. Liikmesriikide lähenemisviisid jäätmete lakkamise staatusele peaksid olema läbipaistvamad, eriti mis puudutab nende juhtumipõhiseid otsuseid ja pädevate asutuste tehtud kontrolli tulemusi, samuti liikmesriikide ja pädevate asutuste spetsiifilisi kahtlusi teatavate jäätmevoogude osas, selleks et vältida jäätmete ebaseaduslikku vedu ning tõsta teadlikkust liikmesriikides ja ettevõtjate hulgas. Lõpliku otsuse tegemine selle kohta, kas käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 5 või 6 sätestatud tingimused on täidetud, on liikmesriigi ainupädevuses, kes teeb otsuse materjali või jäätmete valdaja esitatud kogu asjaomasel teabe põhjal.

- (18) Komisjonile tuleks anda rakendamise volitused, et kehtestada jäätmete lakkamise staatuse kohaldamise üksikasjalikud kriteeriumid. Sellega seoses tuleks kaaluda jäätmete lakkamise erikriteeriumite kehtestamist vähemalt täitematerjalide, paberi, rehvide ja tekstiili osas.
- (19) Kõrvalsaaduste ja jäätmete lakkamise normide kohaldamine ei tohiks piirata liidu õiguse muude sätete, eriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006⁽¹⁾ (jäätmesaadetiste kohta) artikli 28 ning artikli 50 lõigete 4a ja 4b, kemikaale käsitlevate õigusaktide ning teatavate toodete turulelaskmist käsitlevate õigusaktide kohaldamist. Jäätmete lakkamise staatuse saavutamiseks on vaja, kui ained või esemed vastavad toodetele kohaldatavatele teatavatele asjaomastele nõuetele. Jäätmete lakkamist käsitlevad normid võivad kehtestada toodetele kohaldatavate erioigusaktidega.
- (20) Jäätmehierarhia nõuetekohase rakendamise hõlbustamiseks ja ilma et see takistataks kaupade vaba liikumist siseturul, peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid, et soodustada selliste toodete ja tootekomponentide väljaarendamist, tootmist, turustamist ja kasutamist, mis sobivad mitmekordseks kasutuseks, sisaldavad ringlussevõetud materjale, on tehniliselt vastupidavad ja kergesti parandatavad ning sobivad pärast jäätmeteks muutumist korduskasutamiseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks. Kõnealustes meetmetes tuleks võtta arvesse toodete mõju kogu nende olemusringi jooksul, jäätmehierarhiat ja vajaduse korral mitmekordse ringlussevõtu potentsiaali.
- (21) Tootja laiendatud vastutuse süsteemid on tõhusa jäätmeäitluse oluline osa. Nende tõhusus ja tulemuslikkus erinevad aga liikmesriigiti märkimisväärselt. Seetõttu on vaja kehtestada miinimumnõuded selliste tootja laiendatud vastutuse süsteemide jaoks ja selgitada, et neid nõudeid kohaldatakse ka tootja laiendatud vastutuse süsteemide suhtes, mis on loodud kooskõlas muude liidu õigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividega 2000/53/EÜ,⁽²⁾ 2006/66/EÜ⁽³⁾ ja 2012/19/EL⁽⁴⁾ ning lisaks nendes õigusaktides juba varem sätestatud nõuetele, kui ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti. On vaja teha vahet üldistel miinimumnõuetele, mida kohaldatakse kõigi süsteemide suhtes, ja nõuetele, mida kohaldatakse ainult organisatsioonide suhtes, kes täidavad tootja laiendatud vastutuse kohustusi toote tootjate nimel. Tootja laiendatud vastutuse süsteemide suhtes kehtivaid üldiseid miinimumnõudeid ei kohaldata süsteemide suhtes, mis ei vasta tootja laiendatud vastutuse süsteemi mõistele, kui liikmesriigid ei otsusta teisiti.
- (22) Üldised miinimumnõuded peaksid aitama vähendada kulusid ja suurendada tulemuslikkust, tagada võrdsed võimalused muu hulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ja e-kaubanduse ettevõtjatele ning vältida takistusi siseturu sujuvale toimimisele. Samuti peaksid need aitama lõimida olemusringi lõppemise kulud tootehindadesse ning anda tootjatele stiimulid ringlussevõetavuse, korduskasutatavuse, parandatavuse ja ohtlike ainete sisalduse paremaks arvessevõtmiseks toodete kavandamisel. Need nõuded peaksid üldiselt parandama tootja laiendatud vastutuse süsteemide juhtimist ja suurendama nende läbipaistvust ning vähendama huvide konflikti tekkimise võimalust toote tootjate nimel tootja laiendatud vastutust kohaldavate organisatsioonide ja nendega lepingulistest

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.9.2006, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektronikaromude) kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 38).

suhetes olevate jäätmekäitlejate vahel. Kõnealuseid nõudeid tuleks kohaldada nii uute kui ka olemasolevate tootja laiendatud vastutuse süsteemide suhtes. Olemasolevate tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul on siiski vajalik üleminekuperiood, et võimaldada nende puhul kasutatavate struktuuride ja menetluste kohandamist uutele nõuetele.

- (23) Avaliku sektori asutustel on oluline roll olmejäätmete kogumise ja töötlemise korraldamisel ning sellega seoses kodanikega suhtlemisel. Kohaldada tuleks toote tootja laiendatud vastutuse süsteemide suhtes kehtivate üldiste miinimumnõuete raames kehtestatavaid tootjate rahalise vastutusega seotud sätteid, ilma et see piiraks avaliku sektori asutuste pädevust seoses olmejäätmete kogumise ja töötlemisega.
- (24) Juhul kui avaliku sektori asutused vastutavad tootja laiendatud vastutuse süsteemi kuuluvatest toodetest tekkivate jäätmete käitlemise töökorralduslike aspektide eest, tuleks neid teenuseid osutada kulutõhusalt ja toote tootjate rahaline vastutus ei tohiks ületada kulusid, mis on vajalikud kõnealuste teenuste osutamiseks. Sellised kulud tuleks määrata asjaomaste osalejate, sealhulgas toote tootjate, nende organisatsioonide ja avaliku sektori asutuste vahel kindlaks läbipaistvalt.
- (25) Tagamaks nõuetekohast jäätmekäitlust, mille puhul toote tootjad või organisatsioonid, kes täidavad tootja laiendatud vastutuse kohustusi nende nimel, vastutaksid nende poolt turule lastud toodetest pärit jäätmete käitlemise eest, peaksid nad tagama jäätmekäitlusteenuste järjepidevuse kogu aasta vältel, isegi kui nende suhtes kohaldatavad sihtmäärad ja eesmärgid on täidetud. Nad ei tohiks ka piirata teenuste osutamist geograafiliselt ning toodete ja materjalide lõikes valdkonniti selliselt, et jäätmete kogumine ja käitlus oleks võimalikult kasumlik.
- (26) Toodete tootjad peaksid katma kulud, mis on vajalikud asjaomase tootja laiendatud vastutuse süsteemi jaoks määratletud jäätmekäitluse sihtmäärade ja muude sihtmäärade ja eesmärkide, sealhulgas jäätmetekke vältimise sihtmäärade ja eesmärkide täitmiseks. Rangete tingimuste alusel võib neid kulusid jagada esmaste jäätmetekitajate või turustajatega, kui see on põhjendatud vajadusega tagada nõuetekohane jäätmekäitlus ning tootja laiendatud vastutuse süsteemi majanduslik elujõulisus.
- (27) Komisjon peaks võtma vastu suunised toote tootja laiendatud vastutuse süsteemidesse tehtavate tootja rahaliste sissemaksete kindlaksmääramise kohta, et aidata liikmesriikidel käesolevat direktiivi rakendada ja siseturu toimimist edendada. Siseturu sidususe tagamiseks peaks komisjonil olema võimalik võtta sellel eesmärgil rakendusaktide abil vastu ühtlustatud kriteeriumid.
- (28) Toote tootjate laiendatud vastutuse kohustuste täitmiseks asutatud volitatud esindajate suhtes võidakse kohaldada nõudeid, mis võimaldavad liikmesriikidel, kelle territooriumil nad asuvad, jälgida ja kontrollida nende kohustuste täitmist. Need nõuded ei tohiks siiski olla rangemad nõuetest, mida kohaldatakse kõnealuses liikmesriigis asuvate toote tootjate ja nende nimel tootjate laiendatud vastutust rakendavate organisatsioonide suhtes.
- (29) Jäätmeteket vältides saab kõige tõhusamalt parandada ressursitõhusust ja vähendada jäätmete keskkonnamõju. Seepärast on tähtis, et liikmesriigid võtaksid jäätmetekke vältimiseks asjakohaseid meetmeid ning jälgiksid ja hindaksid nende meetmete rakendamisel tehtud edusamme. Kõnealuste meetmete raames peaksid liikmesriigid edendama uuenduslikke tootmis-, äri- ja tarbimismudeleid, millega vähendatakse ohtlike ainete esinemist materjalides ja toodetes, ergutatakse toodete kasutusea pikendamist ja soodustatakse korduskasutamist (nt sotsiaalsete ettevõtete juhivate tunnustatud korduskasutamise ja parandamise võrgustike loomise ja toetamise kaudu), tagatisrahasüsteeme ning pakenditagastamise ja -taaskasutamise süsteeme, ning stimuleerides toodete ümbertöötlemist, renoveerimist ja, kui see on asjakohane, toodete ostarbe muutmist ning jagamisplatvorme. Jäätmetekke vältimise meetmete rakendamisel saavutatud üldise edu ühetaolise hindamise tagamiseks tuleks kehtestada ühtsed näitajad ja sihtmäärad.

- (30) Säästvuse edendamine tootmises ja tarbimises võib anda olulise panuse jäätmetekke vältimisse. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid tarbijate teavitamiseks sellest panusest ja julgustama neid aktiivsemalt osalema, et parandada ressursitõhusust. Liikmesriigid peaksid korraldama jäätmetekke vähendamise meetmete raames pidevaid teavitus- ja hariduslikke algatusi, et tõsta teadlikkust jäätmetekke vältimise ja prügistamisega seonduvatest küsimustest, kusjuures kasutada võib tagatisrahasüsteeme, kehtestada kvantitatiivsed sihtmäärad ja asjakohasel juhul tootjaid majanduslikult piisavalt motiveerida.
- (31) Liikmesriigid peaksid võtma toidujäätmete tekke vältimiseks ja vähendamiseks meetmeid kooskõlas kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030, mille ÜRO Peaassamblee võttis vastu 25. septembril 2015, ja eelkõige selle eesmärgiga vähendada 2030. aastaks kogu maailmas jaekaubanduse ja tarbimise tasandil ühe elaniku kohta tekkivaid toidujäätmeid poole võrra ning vähendada tootmis- ja tarneahelas tekkivat toidukadu, sealhulgas saagikoristusjärgset kadu. Nende meetmete eesmärk peaks olema vältida ja vähendada toidujäätmete teket esmatootmisel, töötlemisel ja valmistamisel ning toidu jaemüügi ja muul viisil tarnimise käigus, samuti restoranides ja toitlustamisel ning kodumajapidamistes. ÜRO säästva arengu eesmärkide täitmisele kaasa aitamiseks ja selles suunas liikumise tagamiseks peaksid liikmesriigid püüdma saavutada liiduülese soovitusliku eesmärgi vähendada toidujäätmeid 2025. aastaks 30 % ja 2030. aastaks 50 %. Võttes arvesse toidujäätmete tekke vältimise sotsiaalset, majanduslikku ja keskkonnakasu, peaksid liikmesriigid kehtestama konkreetseid toidujäätmete tekke vältimise meetmeid, sealhulgas korraldama jäätmetekke vältimise programmide raames teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, et näidata, kuidas hoida ära toidujäätmete teke. Liikmesriigid peaksid mõõtma toidujäätmete vähendamisel tehtud edusamme. Edusammude hindamiseks ja selleks, et kogu liidus oleks nii liikmesriikidel kui ka toidukäitlejatel hõlpsam hääld tavadis vahetada, tuleks kehtestada hindamise ühine meetodika. Kõnealuse meetodika kohaselt tuleks toidujäätmete koguste kohta aru anda igal aastal.
- (32) Toidujäätmete tekke vältimiseks peaksid liikmesriigid stimuleerima müümata jäänud toiduainete kogumist toiduainete tarneahela kõigis etappides ning nende turvalist ümberjaotamist, sealhulgas heategevusorganisatsioonidele. Toidujäätmete vähendamiseks tuleks ka tõsta tarbijate teadlikkust „kõlblik kuni“ ja „parim enne“ kuupäevade tähenduse kohta.
- (33) Prügil – olgu linnas, maismaal, jõgedes ja meredes või mujal – on keskkonnale, kodanike heaolule ja majandusele otsene ja kaudne kahjulik mõju ning puhastamiskulud on ühiskonnale tarbetu majanduslik koormus. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, mille eesmärk on hoida ära igasugune jäätmete hülgamine, kaadamine, kontrollimatu jäätmekäitlus või muu jäätmete kõrvaldamine. Liikmesriigid peaksid võtma ka meetmeid, et puhastada keskkond prügist selle päritolust või suurusest olenemata ja sõltumata sellest, kas prügi visati maha tahtlikult või hooletuse tõttu. Meetmed, mille abil välditakse ja vähendatakse prügi tekkimist toodetest, mis on loodus- ja merekeskkonnas peamised prügistamisallikad, võivad sisaldada muu hulgas jäätmekäitlustaristu ja -tavade, majandushoobade ja teadlikkuse tõstmise kampaaniate parendamist. Kui kaalutakse meetet, millel on liidusisesele kaubavahetusele piirav mõju, peaksid liikmesriigid suutma tõendada, et kõnealune meede on piisav selleks, et saavutada eesmärk vältida ja vähendada loodus- ja merekeskkonna prügistamist, et see meede ei ole ulatuslikum, kui on kõnealuse eesmärgi saavutamiseks vajalik, ega kujuta endast meelevälde diskrimineerimise või liikmesriikidevahelise kaubavahetuse varjatud piiramise vahendit.
- (34) Võitlus prügi vastu peaks toimuma pädevate asutuste, tootjate ja tarbijate ühiste pingutustega. Tarbijaid tuleks muu hulgas hariduse ja teadlikkuse tõstmise kaudu motiveerida muutma oma käitumist ning tootjad peaksid edendama oma toodete säästvat kasutamist ja aitama kaasa oma toodete asjakohasele käitlemisele olelusringi lõpus.
- (35) Merekeskkonnas olev prügi on eriti pakiline probleem ning liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, mille eesmärk on peatada mereprügi teke liidus, aidates sellega kaasa kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärgi saavutamisele, mille ÜRO Peaassamblee võttis vastu 25. septembril 2015, et ennetada ja 2025. aastaks märkimisväärselt vähendada igat liiki merereostust, eelkõige maismaal toimuvast tegevusest tingitud reostust, sealhulgas mereprügi ja toitainetega saastumist. Jäätmetekke vältimise programmides ja jäätmekavades tuleks kehtestada erimeetmed, kuna mereprügi, eelkõige plastjäätmed, pärineb suures osas maismaal toimuvast tegevusest ja on põhjustatud tahkete jäätmete käitluse halbadest tavadest ja halvast taristust, inimeste põhjustatud prügistamisest ning üldsuse

vähest teadlikkusest. Need meetmed peaksid aitama täita eesmärki saavutada 2020. aastaks merekeskkonna „hea keskkonnaseisund“, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/65/EÜ⁽¹⁾. Selle direktiivi kohaselt peavad liikmesriigid koostama eristrateegiad ja meetmed ning neid iga kuue aasta tagant ajakohastama. Nad on ka kohustatud andma alates 2018. aastast korrapäraselt aru hea keskkonnaseisundi hoidmise või saavutamise eesmärgi osas tehtud edusammudest. Direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud prügistamise vastu võitlemise meetmed tuleks seetõttu viia kooskõlla direktiivi 2008/56/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁽²⁾ kohaselt nõutavate meetmetega.

- (36) Teatavad toorained on liidu majanduse jaoks väga tähtsad ja nende varu tagamine on seotud suure riskiga. Selleks et tagada selliste toorainete tarnekindlus ning kooskõla tooraineid käsitleva algatusega, mille komisjon esitas oma 4. novembri 2008. aasta teatistes „Tooraineid käsitlev algatus – majanduskasvu ja tööhõive seisukohast kriitiliste vajaduste rahuldamine“ ja tooraineid käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse eesmärkide ja sihtmääradega, peaksid liikmesriigid võtma meetmeid, et edendada kriitilise tähtsusega toorainete peamisteks allikateks olevate toodete korduskasutamist ja vältida nende materjalide muutumist jäätmeteks. Sellega seoses on komisjon oma 13. septembri 2017. aasta teatistes „ELi 2017. aasta kriitiliste toorainete loetelu“ kehtestanud liidu jaoks toorainete nimekirja, mida vaadatakse korrapäraselt läbi.
- (37) Tooraineid käsitleva algatuse tõhusa rakendamise toetamiseks peaksid liikmesriigid ka võtma meetmeid, et saavutada märkimisväärses koguses kriitilise tähtsusega tooraineid sisaldavate jäätmete parim võimalik käitlemine, võttes arvesse majanduslikku ja tehnoloogilist teostatavust ning kasu keskkonnale ja tervisele. Nad peaksid lisama oma jäätmekavadesse riigi tasandil asjakohased meetmed olulisel hulgal kõnealuseid toorained sisaldavate jäätmete kogumiseks, sortimiseks ja taaskasutamiseks. Need meetmed tuleks jäätmekavadesse lisada siis, kui kavasid esimest korda pärast käesoleva direktiivi jõustumist ajakohastatakse. Komisjon peaks andma teavet liidu tasandil asjakohaste tooterühmade ja jäätmevoogude kohta. Teavitamine ei takista aga liikmesriike võtmast meetmeid muude riigi majanduse jaoks tähtsaks peetavate toorainete suhtes.
- (38) Kui tooted, materjalid ja ained muutuvad jäätmeteks, võib ohtlike ainete olemasolu muuta need jäätmed ringlussevõtuks või kvaliteetsete teisest toorainete tootmiseks sobimatuks. Seepärast on kooskõlas seitsmenda keskkonnalaalse tegevusprogrammiga, milles nõutakse mürgivabade materjalitsükli väljakujundamist, vaja edendada meetmeid ohtlike ainete sisalduse vähendamiseks materjalides ja toodetes, sealhulgas ringlussevõetud materjalides, ning tagada, et ohtlike ainete ja eriti väga ohtlike ainete olemasolu kohta edastatakse kogu toodete ja materjalide olulusringi jooksul piisavalt teavet. Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja parandada jäätmeid, kemikaale ja tooteid käsitleva liidu õiguse ühtsust ning näha ette, et Euroopa Kemikaaliameti ülesandeks oleks tagada, et teave väga ohtlike ainete olemasolu kohta oleks kättesaadav kogu toodete ja materjalide olulusringi jooksul, sealhulgas jäätmeetapis.
- (39) Ressursikasutuse parandamine võiks anda liidu ettevõtetele, avaliku sektori asutustele ja tarbijatele märkimisväärset puhassäästu, vähendades samal ajal ka kasvuhooonegaaside koguheidet aasta kohta. Seetõttu peaks komisjon esitama 2018. aasta lõpuks ettepaneku ressursitõhususe põhinäitaja ja osanäitajate kohta, mille abil jälgida liidu tasandil ressursitõhususe suurendamise eesmärgi saavutamiseks tehtavaid edusamme.
- (40) Jätkusuutliku biomajanduse toetamine võib aidata vähendada liidu sõltuvust imporditavatest toorainetest. Biotoorainel põhinevad ringlussevõetavad tooted ja kompostitavad biolagunevad tooted võivad anda võimaluse edasiste teadusuuringute ja innovatsiooni stimuleerimiseks ning fossiilkütustel põhinevate toorainete asendamiseks taastuvate loodusressurssidega.
- (41) Et vältida jäätmetööstust, millega ressursid satuvad jäätmehierarhia madalamatele astmetele, tõsta korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu määra, võimaldada kvaliteetset ringlussevõttu ning ergutada kvaliteetsete teisest toorainete kasutuselevõttu, peaksid liikmesriigid tõhusamalt täitma direktiivi 2008/98/EÜ artikli 10 lõikes 2 ja artikli 11 lõikes 1 sätestatud jäätmete liigiti kogumise kohustust, mis hõlmab kohustust võtta kasutusele

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrateegia raamidirektiiv) (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

vähemalt paberi, metalli, plasti ja klaasi liigiti kogumine, mida liikmesriigid pidid tegema 2015. aastaks, ning nad peaksid kehtestama biojätmete, kodumajapidamistest pärit ohtlike jäätmete ja tekstiiljätmete liigiti kogumise. Vajaduse korral tuleks ohtlike biojätmete ja ohtlike aineid sisaldavate pakendijätmete kogumise suhtes kohaldada erinõudeid.

- (42) Liigiti kogumist võiks teostada ükselt-uksele kogumise, kohaletoomise ja vastuvõtu süsteemide või muu kogumiskorra kaudu. Kuigi jäätmete liigiti kogumise kohustuse kohaselt on nõutav, et jäätmeid hoitakse liigist ja laadist lähtudes eraldi, peaks teatavat liiki jäätmeid olema võimalik koos koguda, tingimusel et see ei takista jäätmete kvaliteetset ringlussevõttu ega muud taaskasutamist kooskõlas jäätmehierarhiaga. Liikmesriikidel tuleks lubada üldisest jäätmete liigiti kogumise kohustusest kõrvale kalduda ka muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, näiteks juhul, kui teatavate jäätmevoogude liigiti kogumine põhjustaks kõrvalistes ja hõredalt asustatud piirkondades negatiivset keskkonnamõju, mis kaalub üles selle üldise keskkonnakasu või toob kaasa ebaproportsionaalsed majanduslikud kulud. Selliste juhtumite hindamisel, mille puhul majanduslikud kulud võivad olla ebaproportsionaalsed, peaksid liikmesriigid võtma arvesse liigiti kogumise üldist majanduslikku kasu, sealhulgas välditud otseseid kulusid ning kulusid, mis on tingitud segaolmejäätmete kogumise ja töötlemise puhul keskkonnale ja tervisele avalduvast negatiivsest mõjust, teiste toorainete müügist saadavat tulu ja selliste materjalide jaoks turgude loomise võimalust, samuti jäätmetekitajate ja toodete tootjate makseid, mis võivad jäätmekäitlussüsteemide kulutõhusust veelgi parandada.
- (43) Märkimisväärse majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnakasu saamiseks ning ringmajandusele ülemineku kiirendamiseks tuleks suurendada olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu sihtmäärasid.
- (44) Olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu olemasolevaid sihtmäärasid järk-järgult suurendades tuleks tagada, et majanduslikult väärtuslikud jäätmematerjalid valmistatakse korduskasutamiseks tõhusalt ette või võetakse ringlusse, tagades seejuures inimese tervise ja keskkonna kõrgetasemelise kaitse, ning et jäätmetes leiduvad majanduslikult väärtuslikud materjalid suunatakse tagasi Euroopa majandusse, millega toetatakse tooraineid käsitleva algatuse rakendamist ja ringmajanduse loomist.
- (45) Jäätmekäitluse, eelkõige olmejäätmete ringlussevõtu tulemuslikkus on liikmesriigiti väga erinev. Erinevuste arvessevõtmiseks tuleks liikmesriikidel, kes Eurostati ja OECD ühisele küsimustikule vastates esitatud andmete kohaselt valmistasid 2013. aastal korduskasutamiseks ette ja võtsid ringlusse vähem kui 20 % oma olmejäätmetest või ladestasid prügilasse rohkem kui 60 % oma olmejäätmetest, lubada otsustada olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu 2025., 2030. ja 2035. aasta sihtmäärade saavutamiseks ette nähtud aega pikendada. Liikmesriikide viimase 15 aasta keskmist edenemismäära arvestades tuleks sellistes liikmesriikides suurendada kõnealuste sihtmäärade saavutamiseks ringlussevõtuvõimsust tasemeni, mis on varasemast keskmisest märgatavalt kõrgem. Selleks et tagada sihtmäärade saavutamisel pidevad edusammud ja rakendamisel esinevate puuduste õigeaegne kõrvaldamine, peaksid lisaaga saanud liikmesriigid täitma vahe-eesmärke ning kehtestama üksikasjalikel kriteeriumidel põhineva rakenduskava.
- (46) Andmete usaldusväärsuse tagamiseks on vaja täpsemalt sätestada reeglid, mille kohaselt liikmesriigid peaksid aru andma selle kohta, mida on tegelikult ringlusse võetud ja korduskasutamiseks ette valmistatud ning mida võib sihtmäärade saavutamisel arvesse võtta. Ringlussevõtu sihtmäärad tuleks arvutada ringlusse võetavate olmejäätmete massi põhjal. Üldreeglina peaks ringlussevõetuna märgitud olmejäätmete massi tegelik mõõtmine toimuma kohas, kus olmejäätmed sisenevad ringlussevõtutoimingusse. Halduskoormuse piiramiseks peaks liikmesriikidel olema rangetel tingimustel ja erandina üldreeglit siiski lubatud määrata ringlussevõetud olmejäätmete mass kindlaks mis tahes sortimistoimingu väljundi mõõtmise põhjal. Materjalide kadu, mis tekib enne jäätmete ringlussevõtutoimingusse sisenemist, näiteks sortimise või muude eelnevate toimingute tõttu, ei tohiks lisada ringlussevõetuna märgitud jäätmekoguste hulka. Kõnealust kadu saab kindlaks teha elektrooniliste registrite, tehniliste kirjelduste, eri jäätmevoogude keskmise kao määrade arvutamise üksikasjalike reeglite või muude samaväärsete meetmete alusel. Liikmesriigid peaksid sellistest meetmetest aru andma kvaliteedikontrolli aruannetes, mis on lisatud komisjonile jäätmete ringlussevõtu kohta esitatavatele andmetele. Keskmise kao määrad tuleks eelistatavalt kehtestada üksikute

sortimiskeskuste tasandil ning need peaksid olema seotud peamiste eri jäätmeliikide, eri allikate (näiteks kodumajapidamised, kaubandus jne), eri kogumiskeemide ja eri liiki sortimisprotsessidega. Keskmise kao määrasid tuleks kasutada ainult juhul, kui muud usaldusväärsed andmed puuduvad, eelkõige jäätmesaadetiste ja -ekspordi puhul. Materjalide või ainete massi kadu sellise füüsilise või keemilise muundumise tõttu, mis kuulub paratamatult ringlussevõtutoimingu juurde, mille käigus jäätmematerjalid töödeldakse tegelikult toodeteks, materjalideks või aineteks, ei tuleks ringlussevõetuna märgitud jäätmete massist maha arvata.

- (47) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 94/62/EÜ, ⁽¹⁾ direktiivis 2000/53/EÜ, direktiivis 2006/66/EÜ, direktiivis 2008/98/EÜ ja direktiivis 2012/19/EL sätestatud mõistete ühtlustamise järel ei ole enam vajalik direktiivi 2008/98/EÜ artikli 6 säte, milles käsitletakse jäätmeid, mis lakkavad olemast jäätmed kõnealustes direktiivides kehtestatud taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtmäärade täitmiseks. Materjale, mis taaskasutamise või ringlussevõtutoimingu tulemusel lakkavad olemast jäätmed, võetakse nimetatud direktiivides kehtestatud taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtmäärade saavutamisel arvesse kooskõlas kohaldatavate arvutusmeetoditega. Kui jäätmematerjalid lakkavad olemast jäätmed ettevalmistava toimingu tulemusena enne tegelikku töötlemist, võib sellised materjalid lugeda ringlussevõetuks tingimusel, et need töödeldakse edaspidi toodeteks, materjalideks või aineteks, mida kasutatakse kas nende esialgsel või mõnel muul eesmärgil. Materjale, mis lakkavad olemast jäätmed ja mis on mõeldud kasutamiseks kütusena või muul viisil energiaallikana, mida kasutatakse tagasitäätematerjalina või mis kõrvaldatakse või mida kasutatakse toimingus, mille eesmärk on sama mis jäätmete taaskasutamise puhul ning mis on muu kui ringlussevõtt, ei tohiks ringlussevõtu sihtmäärade saavutamisel arvesse võtta.
- (48) Kui ringlussevõtu määra arvutatakse biolagunevate jäätmete aeroobse või anaeroobse töötuse puhul, võib aeroobsesse või anaeroobsesse töötusse minevaid jäätmekoguseid lugeda ringlussevõetuks tingimusel, et selline töötlemine loob väljundi, mis on mõeldud kasutamiseks ringlussevõetud toote, materjali või ainaena. Kuigi sellise töötlemise väljund on tavaliselt kompost või kääritudsaadus, võib arvesse võtta ka muid väljundeid tingimusel, et need sisaldavad töödeldud biolagunevate jäätmete hulgaga võrreldavaid ringlusmaterjalide koguseid. Muudel juhtudel, lähtudes ringlussevõtu määratlusest, ei tohiks võtta ringlussevõtu sihtmäärade saavutamisel arvesse biolagunevate jäätmete töötlemist materjalideks, mis on mõeldud kasutamiseks kütusena või muul viisil energiaallikana, mis kõrvaldatakse või mida kasutatakse toimingus, mille eesmärk on sama mis jäätmete taaskasutamise puhul ning mis on muu kui ringlussevõtt.
- (49) Korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu sihtmäärade saavutamise arvutamisel peaks liikmesriikidel olema õigus võtta arvesse pärast olmejäätmete põletamist eraldatud metalli ringlussevõttu. Kõnealuste andmete ühetaolise arvutamise tagamiseks peaks komisjon võtma vastu üksikasjalikud normid ringlussevõetud metallide kvaliteedi kriteeriumide kohta ning andmete arvutamise, kontrollimise ja esitamise kohta.
- (50) Liikmesriigid peaksid jäätmete ringlussevõtu eesmärgil liidust eksportimisel kasutama tulemuslikult määruse (EÜ) nr 1013/2006 artikli 50 lõikes 4c sätestatud kontrollivolitusi, et nõuda dokumentaalseid tõendeid, mille põhjal saab teha kindlaks, kas saadeti on ette nähtud taaskasutamistoiminguteks, mis on kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 49, ning kas seda käideldakse seega keskkonnaohutul viisil käitluskohas, mis tegutseb kooskõlas selliste inimtervise ja keskkonnakaitse standarditega, mis vastavad üldjoontes liidu õigusaktides kehtestatud standarditele. Liikmesriigid võivad selle ülesande täitmisel teha koostööd teiste asjaomaste osalistega, näiteks sihtriigi pädevate asutustega, sõltumatu kolmanda osapoole kontrolliasutustega või toote tootjate nimel tootja laiendatud vastutust kohaldatavate organisatsioonidega, mis on loodud tootja laiendatud vastutuse süsteemide alusel ning mis võivad teostada kolmandates riikides asuvate käitluskohade füüsilist ja muud kontrolli. Kvaliteedikontrolli aruandes, mis lisatakse sihtmäärade saavutamist käsitlevatele andmetele, peaksid liikmesriigid esitama teabe meetmete kohta, millega rakendatakse kohustust tagada, et liidust eksporditud jäätmeid töödeldakse üldjoontes samaväärsetes tingimustes, mida nõutakse asjakohases liidu keskkonnaõiguses.
- (51) Selleks et tagada käesoleva direktiivi parem, õigeaegsem ja ühetaolisem rakendamine ning ennetada rakendamise puudujääke, tuleks seada sisse varajase hoiatamise aruannete süsteem, et teha puudused kindlaks ja võtta enne sihtmäärade saavutamise tähtaegu meetmeid.
- (52) Tööstusjäätmed, teatav osa kaubandusjäätmetest ja kaevandusjäätmed on oma koostiselt ja mahult väga mitmekeelsed ning erinevad suuresti sõltuvalt liikmesriigi majanduse struktuurist, jäätmeid tekitava tööstus- või kaubandussektori struktuurist ning asjaomase geograafilise piirkonna tööstus- või kaubandustegevuse intensiivsusest. Seega on enamiku tööstus- ja kaevandusjäätmete puhul peetud sobivaks lahenduseks tööstuspõhist lähenemisviisi, mille kohaselt kasutatakse asjaomase jäätmeliigi käitlemisega seotud konkreetsete küsimuste lahendamiseks prima

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 1994. aasta direktiiv 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta (EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10).

võimaliku tehnika viitedokumente ja samalaadseid vahendeid. Tööstuslike ja kaubanduslike pakendijäätmete suhtes tuleks aga ka edaspidi kohaldada direktiivide 94/62/EÜ ja 2008/98/EÜ nõudeid, sealhulgas nende vastavaid parandusi. Selleks et täiendavalt uurida kaubandusjäätmete, tööstuslike tavajäätmete ja muude peamiste jäätmevoogude korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu suurendamise võimalust, peaks komisjon kaaluma selliste jäätmevoogude jaoks sihtmäärade kehtestamist.

- (53) Liidu jäätmeõiguse eesmärkide jätkuva täitmise tagamiseks on oluline, et komisjon vaataks läbi direktiivi 2008/98/EÜ I lisas loetletud kõrvaldamistoimingud. Läbivaatamisel tuleks pidada silmas kõnealuse direktiivi artiklit 13, võttes samal ajal arvesse asjakohast teavet, näiteks rahvusvahelisel tasandil toimunud muutusi, eelkõige seoses 22. märtsi 1989. aasta Baseli konventsiooniga ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli kohta ⁽¹⁾.
- (54) Kodumajapidamiste tekitatud ohtlikke jäätmeid, näiteks värvidest, lakkidest, lahustitest ja puhastusvahenditest tekkivaid ohtlikke jäätmeid, tuleks samuti koguda liigiti, et vältida olmejäätmete saastumist ohtlike jäätmete osistega, mis võiksid vähendada ringlussevõtu kvaliteeti, ja tagada selliste ohtlike jäätmete keskkonnohutu käitlemine. Seoses sellega on kodumajapidamistes elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete ning kodumajapidamiste patarei- ja akujäätmete puhul spetsiifilised kogumiskohustused juba kehtestatud.
- (55) Vanaõli liigiti kogumine ja selle muud liiki jäätmete või ainetega segunemise vältimine on oluline selleks, et tagada vanaõli töötlemisel parim üldine keskkonnoalane tulemus. Vanaõli töötlemisel tuleks eelistada regenereerimist või muid ringlussevõtutoiminguid, mis annavad samaväärse või parema üldise keskkonnoalase tulemuse kui regenereerimine. Vanaõli käitlemise edasiseks parandamiseks peaks komisjon kaaluma meetmeid vanaõli töötlemise parandamiseks, sealhulgas vanaõli regenereerimise kvantitatiivseid sihtmäärasid, ning esitama selle kohta vajaduse korral ettepaneku. Läbivaatamise käigus tuleks pöörata tähelepanu vanaõli regenereerimisega seotud töötlemisvõimalustele ning regenereeritud ja ringlussevõetud toodete kvaliteedile ja lõppkasutusele.
- (56) Et vältida jäätmetöötlust, millega ressursid satuvad jäätmehierarhia madalamatele astmetele, võimaldada kõrge kvaliteediga ringlussevõttu ning ergutada kvaliteetsete teiseste toorainete kasutuselevõttu, peaksid liikmesriigid tagama biojäätmete liigiti kogumise ning ringlussevõtu selliselt, et tagatakse kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja tulemus, mis vastab asjaomastele kõrgetele kvaliteedistandarditele.
- (57) Käesolevas direktiivis sätestatakse liidu jäätmekäitluse pikaajalised eesmärgid ning antakse ettevõtjatele ja liikmesriikidele selge suund nende eesmärkide saavutamiseks vajalike investeeringute tegemiseks. Oma riiklike jäätmekäitluskavade ja jäätmekäitlustaristusse tehtavate investeeringute kavandamisel peaksid liikmesriigid hindama ja võtma arvesse vajalikke investeeringuid ja muid rahalisi vahendeid, sealhulgas kohalike omavalitsuste seisukohast. Hindamistulemused tuleks lisada jäätmekäitluskavasse või muudesse strateegilistesse dokumentidesse. Sellega seoses peaksid liikmesriigid kasutama ära investeeringuid, sealhulgas liidu fonde, seades esikohale jäätmetekke vältimise, jäätmete korduskasutamise ja ringlussevõtu kooskõlas jäätmehierarhiaga. Komisjon peaks aitama pädevaid asutusi tulemusliku rahastamisraamistiku väljatöötamisel, sealhulgas vajaduse korral liidu fondide kasutamise kaudu, et täita käesoleva direktiivi nõudeid vastavalt jäätmehierarhiale ning toetada tehnoloogiate ja jäätmekäitluse valdkonnas innovatsiooni.
- (58) Ohtlike jäätmete nõuetekohane käitlemine on liidus endiselt probleem ning selliste jäätmete töötlemise andmed on osaliselt puudu. Seetõttu on vaja tõhustada andmete säilitamist ja jälgitavuse mehhanisme liikmesriikide ohtlike jäätmete elektrooniliste registreerimise kehtestamisega. Elektroonilist andmekogumist tuleks vajaduse korral laiendada ka muud liiki jäätmetele, et lihtsustada andmete säilitamist ettevõtjate ja ametiasutuste jaoks ning parandada jäätmevoogude jälgimist liidus.
- (59) Liikmesriikides iga kolme aasta tagant koostatavad rakendamisaruanDED ei ole osutunud tõhusaks vahendiks, millega kontrollida nõuete täitmist või tagada, et direktiivi rakendatakse hästi, ning need tekitavad tarbetut halduskoormust. Seetõttu on asjakohane tunnistada kehtetuks sätted, mis kohustavad liikmesriike koostama selliseid aruanDEid. Selle asemel peaks nõuetele vastavuse seire tuginema üksnes andmetele, mida liikmesriigid esitavad igaal aastal komisjonile.

⁽¹⁾ EÜTL 39, 16.2.1993, lk 3.

- (60) Liikmesriikide esitatud andmed on komisjoni jaoks olulised, et hinnata liidu jäätmeõiguse sätete täitmist liikmesriikides. Andmete kvaliteeti, usaldusväärsust ja võrreldavust tuleks parandada, kehtestades ühe ühise koha kõigi jäätmeandmete sisestamiseks, jättes välja aegunud aruandlusnõuded, hinnates liikmesriikide aruandlusmetoodikaid ja võttes kasutusele andmekvaliteedi kontrolli aruande. Seepärast peaksid liikmesriigid liidu jäätmeõiguses sätestatud sihtmäärade saavutamist käsitlevate aruannete koostamisel lähtuma komisjoni väljatöötatud kõige uuematest normidest ning liikmesriikides käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavate pädevate asutuste arendatud metoodikast.
- (61) Selleks et hõlbustada direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud nõuete asjakohast tõlgendamist ja täitmist, tuleks välja töötada ja korrapäraselt läbi vaadata neid nõudeid käsitlevad suunised ning tagada liikmesriikide vahel nende nõuete praktilist täitmist ja täitmise tagamist puudutav teabevahetus ja parimate tavade jagamine. Suunised, teabevahetus ja parimate tavade jagamine peaksid muu hulgas hõlbustama mõiste „jäätmed“, samuti mõiste „ära viskama“ ühtset mõistmist ja praktikas kohaldamist ning nendes tuleks arvesse võtta ringmajanduse mudeleid, milles näiteks aine või ese antakse ühelt valdajalt teisele üle, ilma et oleks kavatsust seda ära visata.
- (62) Direktiivi 2008/98/EÜ täiendamiseks või muutmiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 7 lõike 1, artikli 9 lõike 8, artikli 11a lõike 10, artikli 27 lõigete 1 ja 4 ning artikli 38 lõigete 2 ja 3 kohta. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (63) Selleks et tagada direktiivi 2008/98/EÜ ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 5 lõike 2, artikli 6 lõike 2, artikli 8 lõike 5, artikli 9 lõike 7, artikli 11a lõike 9, artikli 33 lõike 2, artikli 35 lõike 5 ja artikli 37 lõike 7 osas rakendamislõikesed. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽²⁾.
- (64) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt parandada liidus jäätmekäitlust ning kaitsta, säilitada ja parandada seeläbi keskkonna kvaliteeti, ookeanide tervist ja mereandide ohutust mereprügi vähendamise kaudu, ning tagada loodusressursside kaalutletud ja mõistlik kasutamine kogu liidus, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (65) Seepärast tuleks direktiivi 2008/98/EÜ vastavalt muuta.
- (66) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta⁽³⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeeskiri käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (67) Käesolev direktiiv on vastu võetud, võttes arvesse 13. aprilli 2016. aasta paremat õigusloomet käsitlevas institutsioonidevahelises kokkuleppes sätestatud kohustusi, ning seda tuleks rakendada ja kohaldada kooskõlas nimetatud kokkuleppes sisalduvate juhistega,

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamislõikesed teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽³⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Muudatused

Direktiivi 2008/98/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesolevas direktiivis sätestatakse meetmed keskkonna ja inimese tervise kaitsmiseks selle kaudu, et välditakse või vähendatakse jäätmete tekitamist, jäätmete tekitamise ja käitlemise ebasoodsat mõju ning vähendatakse ressursside kasutamise üldmõju ja suurendatakse sellise kasutamise tõhusust, mis on oluline ringmajandusele üleminekuks ja liidu konkurentsivõime tagamiseks pikas perspektiivis.“

2) Artikli 2 lõikele 2 lisatakse järgmine punkt:

„e) ained, mis on ette nähtud kasutamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2009 (*) artikli 3 lõike 2 punktis g määratletud söödamaaterjalina ning mis ei koosne loomsetest kõrvalsaadustest ega sisalda neid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ (ELT L 229, 1.9.2009, lk 1).“

3) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmised punktid:

„2a) „tavajäätmed“ – jäätmed, mis ei kuulu punktis 2 määratletud jäätmete hulka;

2b) „olmejäätmed“ –

a) kodumajapidamistest kogutud segajäätmed ja liigiti kogutud jäätmed, sealhulgas paber ja kartong, klaas, metallid, plast, biojäätmed, puit, tekstiil, pakendid, elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed, patarei- ja akujäätmed ning suuremõtmelised jäätmed, sealhulgas madratsid ja mööbel;

b) muudest allikatest kogutud segajäätmed ja liigiti kogutud jäätmed, kui jäätmed on laadilt ja koostiselt kodumajapidamisjäätmetele sarnased.

Olmejäätmete hulka ei kuulu tootmis-, põllumajandus-, metsandus-, kalandus-, septiku- ega kanalisatsioonivõrgu ja reovee töötlemise jäätmed (sealhulgas reoveesetted), romusõidukid ega ehitus- ja lammutusjäätmed.

Käesolev määratlus ei mõjuta vastutuse jaotust jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahel;

2c) „ehitus- ja lammutusjäätmed“ – ehitus- ja lammutustööde käigus tekkinud jäätmed;“;

b) punkt 4 asendatakse järgmisega:

„4) „biojäätmed“ – biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed, kodumajapidamistest, büroodest, restoranidest, hulgi- müügiettevõtetest, sööklatest, toidlustus- ja jaemüügiettevõtetest pärinevad toidu- ja köögijäätmed ning samalaadsed toiduainetetööstuse jäätmed;“;

c) lisatakse järgmine punkt:

„4a) „toidujäätmed“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 (*) artiklis 2 määratletud toit, mis on muutunud jäätmeteks;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).“;

d) punkt 9 asendatakse järgmisega:

„9) „jäätmekäitlus“ – jäätmete kogumine, vedu, taaskasutamine (sealhulgas sortimine) ja kõrvaldamine, sealhulgas nende toimingute järelevalve ning jäätmekõrvaldamiskohtade järelehooldus, sealhulgas vahendaja ja edasimüüja tegevus;“;

e) punktis 12 asendatakse alapunkt c järgmisega:

„c) ohtlike ainete sisaldust materjalides ja toodetes;“;

f) lisatakse järgmine punkt:

„15a) „materjalina taaskasutusse võtmine“ – taaskasutamistoiming, välja arvatud jäätmete energiakasutus ja töötlemine materjalideks, mida kasutatakse kütusena või muul viisil energia tootmiseks. See hõlmab muu hulgas korduskasutamiseks ettevalmistamist, ringlussevõttu ja tagasitäidet;“;

g) lisatakse järgmine punkt:

„17a) „tagasitäide“ – taaskasutamistoiming, mille puhul kasutatakse kaevandatud ala korrastamiseks või maastikukujunduse eesmärgil selleks sobivaid tavajäätmeid. Tagasitäiteks kasutatavad jäätmed peavad asendama materjali, mis ei ole jääde, nad peavad sobima eespool nimetatud eesmärkidel ning olema rangelt piiratud kogusega, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks;“;

h) lisatakse järgmine punkt:

„21) „tootja laiendatud vastutuse süsteem“ – liikmesriikide kehtestatud meetmed, millega tagatakse, et toodete tootjad kannavad käitlemise eest toote olelusringi jäätmeetapis rahalist või rahalist ja korralduslikku vastutust.“

4) Artiklisse 4 lisatakse järgmine lõige:

„3. Liikmesriigid kasutavad majandushoobasid ja muid meetmeid, et stimuleerida jäätmehierarhia kohaldamist, näiteks IVa lisa nimetatud meetmed või muud asjakohased vahendid ja meetmed.“

5) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et ainet ega eset, mis saadakse sellise tootmisprotsessi tulemusel, mille esmane eesmärk ei ole kõnealust ainet ega eset toota, ei käsitata jäätmetena, vaid kõrvalsaadusena, kui täidetud on järgmised tingimused:“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et kehtestada üksikasjalikud kriteeriumid lõikes 1 sätestatud tingimuste ühetaoliseks kohaldamiseks teatavate ainete või esemete suhtes.

Üksikasjalikud kriteeriumid peavad tagama keskkonna ja inimese tervise kõrgetasemelise kaitse ning soodustama loodusressursside kaalutletud ja mõistlikku kasutamist.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Rakendusaktide vastuvõtmisel lähtub komisjon liikmesriikide poolt käesoleva artikli lõike 3 alusel vastu võetud kõige rangematest ja keskkonda kõige rohkem kaitsvatest kriteeriumidest ning seab üksikasjalike kriteeriumide väljatöötamisel esikohale tööstussümbioosi jäljendavad tavad.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„3. Kui liidu tasandil ei ole lõike 2 alusel kriteeriume kehtestatud, võivad üksikasjalikud kriteeriumid lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaldamiseks teatavate ainete või esemete suhtes kehtestada liikmesriigid.

Liikmesriigid teatavad üksikasjalikest kriteeriumidest komisjonile kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2015/1535 (*), kui see on kõnealuse direktiivi kohaselt nõutav.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).“

6) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa ja punkt a asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et ringlussevõtu või muu taaskasutamistoimingu läbinud jäätmeid ei käsitata enam jäätmetena, kui need vastavad järgmistele tingimustele:

a) asjaomast ainet või eset hakatakse kasutama teataval otstarbel;“

ii) teine lõik jäetakse välja;

b) lõiked 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon jälgib riiklike jäätmekehtele lakkamise kriteeriumide väljatöötamist liikmesriikides ning hindab, kas selle alusel oleks vaja töötada välja liidu kriteeriumid. Komisjon võtab sellel eesmärgil asjakohasel juhul vastu rakendusakte, et kehtestada lõikes 1 sätestatud tingimuste ühetaoliseks kohaldamiseks teatavate jäätmeliikide suhtes üksikasjalikud kriteeriumid.

Üksikasjalikud kriteeriumid peavad tagama keskkonna ja inimese tervise kõrgetasemelise kaitse ning soodustama loodusressursside kaalutletud ja mõistlikku kasutamist. Kriteeriumid hõlmavad:

a) taaskasutamiseks lubatud jäätmematerjali;

b) lubatud töötlemisprotsesse ja -tehnikaid;

c) kvaliteedikriteeriume materjalide kohta, mis on taaskasutamistoimingu tulemusena lakanud olemast jäätmed vastavalt kehtivatele tootestandarditele, sealhulgas vajaduse korral saasteainete piirväärtused;

d) nõudeid käitlemissüsteemile jäätmekehtele lakkamise kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks, sealhulgas nõudeid kvaliteedikontrollile ja enesekontrollile ning akrediteerimisele, kui see on asjakohane, ning

e) nõuetele vastavuse deklaratsiooni nõuet.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Rakendusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse asjakohaseid kriteeriume, mille liikmesriigid on kehtestanud lõike 3 alusel, ning lähtub seejuures kõige rangematest ja keskkonda kõige enam kaitsvatest kriteeriumidest.

3. Kui liidu tasandil ei ole lõike 2 alusel kriteeriume kehtestatud, võivad üksikasjalikud kriteeriumid lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaldamiseks teatavate jäätmeliikide suhtes kehtestada liikmesriigid. Üksikasjalikud kriteeriumid peavad võtma arvesse aine või eseme võimalikku negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele ning vastama lõike 2 punktides a–e sätestatud nõuetele.

Liikmesriigid teatavad nendest kriteeriumidest komisjonile kooskõlas direktiiviga (EL) 2015/1535, kui see on kõnealuse direktiivi kohaselt nõutav.

4. Kui liidu ega liikmesriigi tasandil ei ole lõike 2 ega 3 kohaselt kriteeriume kehtestatud, võib liikmesriik otsustada iga üksikjuhtumi puhul võtta vajalikke meetmeid kontrollimaks, kas lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaselt ning võttes vajaduse korral arvesse lõike 2 punktides a–e ette nähtud nõudeid, saasteainete piirväärtusi ning keskkonnale ja inimese tervisele avalduvat võimalikku negatiivset mõju, on teatavat liiki jäätmed lakanud olemast jäätmed. Üksikjuhtumipõhistest otsustest et pea komisjoni vastavalt direktiivile (EL) 2015/1535 teavitama.

Liikmesriigid võivad juhtumipõhiseid otsuseid puudutava teabe ja pädevate asutuste kontrolli tulemused teha üldsusele elektrooniliselt kättesaadavaks.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„5. Füüsiline või juriidiline isik, kes

a) kasutab esimest korda materjali, mis on lakanud olemast jääde ja mida ei ole turule lastud, või

b) laseb materjali turule esimest korda pärast seda, kui materjal on lakanud olemast jääde,

tagab, et materjal vastab kemikaalide ja toodete suhtes kohaldatavates õigusaktides sätestatud asjaomastele nõuetele. Enne, kui materjali suhtes, mis on lakanud olemast jääde, hakatakse kohaldama kemikaale ja tooteid puudutavaid õigusakte, peavad lõikes 1 sätestatud tingimused olema täidetud.“

7) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva direktiivi täendamiseks on komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse jäätmenimistu ja vaadatakse see läbi kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 2 ja 3.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriik võib lugeda jäätmed ohtlikeks jäätmeteks isegi siis, kui need ei esine sellisena jäätmenimistus, kuid neil on üks või enam III lisas loetletud omadustest. Liikmesriik teatab igast sellisest juhtumist viivitamata komisjonile ja esitab talle kogu asjakohase teabe. Saadud teadetest lähtudes vaadatakse kõnealune nimistu läbi, et otsustada selle kohandamise vajalikkuse üle.“;

c) lõige 5 jäetakse välja.

8) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõikele 1 lisatakse järgmised lõigud:

„Kui kõnealused meetmed hõlmavad tootja laiendatud vastutuse süsteemide loomist, kohaldatakse artiklis 8a sätestatud üldisi miinimumnõudeid.

Liikmesriigid võivad otsustada, et toodete tootjad, kes võtavad toote olelusringi jäätmeetapi haldamise eest omal algatusel rahalise või rahalise ja korraldusliku vastutuse, peaksid kohaldama artiklis 8a sätestatud üldistest miinimumnõuetest mõnda või kõiki.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, millega soodustatakse toodete ja tootekomponentide kujundamist selliselt, et toodete tootmisel ja kasutamisel oleks väiksem keskkonnamõju ja tekiks vähem jäätmeid ning oleks tagatud, et jäätmeteks muutunud toodete taaskasutamine ja kõrvaldamine toimub kooskõlas artiklitega 4 ja 13.

Jäätmehierarhia nõuetekohase rakendamise hõlbustamiseks võib kõnealuste meetmetega muu hulgas soodustada selliste toodete ja tootekomponentide väljatootamist, tootmist ja turustamist, mis sobivad mitmekordseks kasutuseks, sisaldavad ringlusse võetud materjale ning on tehniliselt vastupidavad ja kergesti parandatavad ning sobivad pärast jäätmeteks muutumist korduskasutamiseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks. Meetmetes võetakse arvesse toodete mõju kogu olelusringi jooksul, jäätmehierarhiat ja vajaduse korral mitmekordse ringlussevõtu potentsiaali.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„5. Komisjon korraldab liikmesriikide ja tootja laiendatud vastutuse süsteemides osalejate vahel artiklis 8a sätestatud üldiste miinimumnõuete praktilise rakendamise kohta teabevahetuse. See hõlmab muu hulgas teabe vahetamist tootja laiendatud vastutuse süsteemide nõuetekohase haldamise ja piiriülese koostöö ning siseturu sujuva toimimise tagamise parimate tavade, toodete tootjate nimel tootja laiendatud vastutust rakendavate organisatsioonide korraldusliku poole ja nende seire, rahaliste sissemaksete kindlaksmääramise, jäätmeäitajate valimise ning prügistamise vältimise kohta. Komisjon avaldab teabevahetuse tulemused ning võib esitada nende ja teiste asjakohaste aspektide kohta suunised.

Komisjon avaldab pärast liikmesriikidega konsulteerimist suunised tootja laiendatud vastutuse süsteemidega seotud piiriülese koostöö ja artikli 8a lõike 4 punktis b osutatud rahaliste sissemaksete kindlaksmääramise kohta.

Kui see on vajalik, et vältida siseturul moonutuste tekkimist, võib komisjon võtta vastu rakendusaktid, milles sätestatakse artikli 8a lõike 4 punkti b ühetaolise kohaldamise kriteeriumid, ilma et sissemaksete suurus määrataks täpselt kindlaks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

9) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 8a

Tootja laiendatud vastutuse süsteemide suhtes kehtivad üldised miinimumnõuded

1. Kui tootja laiendatud vastutuse süsteemid on loodud artikli 8 lõike 1 kohaselt, sealhulgas vastavalt muudele liidu seadusandlikele aktidele, teevad liikmesriigid järgmist:

- a) määravad selgelt kindlaks kõigi asjaosaliste, sealhulgas liikmesriigi turule tooteid laskvate tootjate, nende nimel tootja laiendatud vastutuse kohustust täitvate organisatsioonide, avaliku ja erasektori jäätmeäitajate, kohalike omavalitsuste ning vajaduse korral korduskasutamise ja korduskasutamiseks ettevalmistamisega tegelevate ettevõtjate ning sotsiaalsete ettevõtete ülesanded ja kohustused;
- b) määravad vastavalt jäätmehierarhiale kindlaks jäätmeäitluse sihtmäärad, mille eesmärk on saavutada vähemalt need tootja laiendatud vastutuse süsteemi jaoks asjakohased kvantitatiivsed sihtmäärad, mis on sätestatud käesolevas direktiivis, direktiivis 94/62/EÜ, direktiivis 2000/53/EÜ, direktiivis 2006/66/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/19/EL (*), ning sätestavad muud kvantitatiivsed sihtmäärad ja/või kvaliteedieesmärgid, mida peetakse tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul oluliseks;
- c) tagavad, et on kehtestatud aruandlussüsteem, millega kogutakse andmeid toote tootja laiendatud vastutust kandvate tootjate poolt liikmesriigi turule lastud toodete kohta ning andmeid nendest toodetest tekkivate jäätmete kogumise ja töötlemise kohta, milles on asjakohasel juhul kajastatud jäätmematerjalide vood ja muud punkti b seisukohast olulised andmed;
- d) tagavad, et toodete tootjaid koheldakse olenemata nende päritolust ja suurusest võrdselt, ning väikeste tootekoguste tootjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, ei tekitata ebaproportsionaalselt suurt regulatiivset koormust.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et artikli 8 lõike 1 kohaselt loodud tootja laiendatud vastutuse süsteemiga hõlmatud jäätmevaldajaid on teavitatud jäätmetekke vältimise meetmetest, korduskasutuskeskustest, korduskasutamiseks ettevalmistamise keskustest, tagasivõtu- ja jäätmekogumissüsteemidest ning prügistamise vältimise võimalustest. Ühtlasi võtavad liikmesriigid meetmeid, et luua jäätmevaldajatele stiimuleid, eelkõige majanduslike stiimulite või eeskirjade kaudu, kui see on asjakohane, täita oma kohustust toimetada jäätmed olemasolevasse liigiti kogumise süsteemidesse.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et iga toote tootja või organisatsioon, kes täidab toote tootjate nimel tootja laiendatud vastutuse kohustusi, vastab järgmistele nõuetele:

- a) ta on selgelt määratlenud geograafilise piirkonna, tooted ja materjalid, mida tema tegevus hõlmab, piirdumata valdkondadega, kus jäätmete kogumine ja käitlemine on kasumlikum;
- b) ta tagab, et punktis a osutatud piirkondades on olemas vajalikud jäätmekogumissüsteemid;

- c) tal on tootja laiendatud vastutuse kohustuste täitmiseks vajalikud rahalised vahendid või rahalised ja korralduslikud vahendid;
- d) ta kehtestab asjakohase enesekontrollimehhanismi, mille toetamiseks vajaduse korral auditeeritakse ja hinnatakse korrapäraselt ja sõltumatult järgmist:
- i) tema finantsjuhtimine, sealhulgas lõike 4 punktides a ja b sätestatud nõuete täitmine;
 - ii) käesoleva artikli lõike 1 punkti c ning määruse (EÜ) nr 1013/2006 kohaselt kogutud ja esitatud andmete kvaliteet;
- e) ta teeb üldsusele kättesaadavaks teabe lõike 1 punktis b osutatud jäätmekäitluse sihtmäärade saavutamise kohta, ning kui tootja laiendatud vastutuse kohustusi täidetakse kollektiivselt, siis ka järgmise teabe:
- i) tema kuuluvus ja liikmesus;
 - ii) toodete tootjate rahalised sissemaksed turule lastud toote tonni või müüdü ühiku kohta ning
 - iii) jäätmekäitlejate valimise kord.

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et rahalised sissemaksed, mida toote tootja teeb tootja laiendatud vastutuse kohustuste täitmiseks, vastavad järgmistele nõuetele:

- a) sissemaksed katavad asjaomases liikmesriigis järgmised tootja poolt turule lastavate toodetega seotud kulud:
- kulud, mis tekivad jäätmete liigiti kogumisel ja seejärel transportimisel ning töötlemisel, sealhulgas töötlemisel, mis on vajalik liidu jäätmekäitluse sihtmäärade saavutamiseks, ja kulud, mis on vajalikud muude lõike 1 punktis b osutatud sihtmäärade ja eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse asjaomastest toodetest saadud teise tooraine korduskasutamise, müügist või sissenõudmata panditasudest saadavat tulu;
 - kulud, mis on seotud jäätmevaldajatele asjakohase teabe andmisega vastavalt lõikele 2;
 - kulud, mis on seotud andmete kogumise ja esitamisega vastavalt lõike 1 punktile c.

Käesolevat punkti ei kohaldata tootja laiendatud vastutuse süsteemide suhtes, mis on loodud direktiivi 2000/53/EÜ, 2006/66/EÜ või 2012/19/EL kohaselt;

- b) kui tootja laiendatud vastutuse kohustusi täidetakse kollektiivselt, siis määratakse need võimaluse korral kindlaks üksikute toodete või sarnaste toodete rühmade kaupa, võttes eelkõige arvesse toodete vastupidavust, parandatavust, korduskasutatavust ja ringlussevõetavust ning ohtlike ainete olemasolu, lähtudes seejuures olelusringil põhinevast käsitlusviisist ja asjaomases liidu õiguses kehtestatud nõuetest ning tuginedes ühtlustatud kriteeriumidele (kui need on kehtestatud), et tagada siseturu sujuv toimimine;
- c) need ei ületa kulusid, mis on vajalikud kulutõhusate jäätmekäitlusteenuste osutamiseks. Kulud määratakse asjaomaste osalejate vahel kindlaks läbipaistval viisil.

Kui see on põhjendatud vajadusega tagada nõuetekohane jäätmekäitlus ja tootja laiendatud vastutuse süsteemi majanduslik elujõulisus, võivad liikmesriigid kalduda punktis a sätestatud rahalise vastutuse jagamise põhimõttest kõrvale, tingimusel et:

- i) tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul, mis on loodud selleks, et saavutada liidu õigusaktides kindlaks määratud jäätmekäitluse sihtmäärad ja eesmärgid, kannavad toodete tootjad vähemalt 80 % vajalikest kuludest;
- ii) tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul, mis on loodud 4. juulil 2018 või hiljem ja mille eesmärk on saavutada ainult liikmesriigi õigusaktides kindlaks määratud jäätmekäitluse sihtmäärad ja eesmärgid, kannavad toodete tootjad vähemalt 80 % vajalikest kuludest;
- iii) tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul, mis on loodud enne 4. juulit 2018 ja mille eesmärk on saavutada ainult liikmesriigi õigusaktides kindlaks määratud jäätmekäitluse sihtmäärad ja eesmärgid, kannavad toodete tootjad vähemalt 50 % vajalikest kuludest,

ning tingimusel, et ülejäänud kulud kannavad esmased jäätmetekitajad või turustajad.

Erandit ei tohi kasutada selleks, et vähendada seda osa kuludest, mida toodete tootjad kandsid tootja laiendatud vastutuse süsteemide raames, mis loodi enne 4. juulit 2018.

5. Liikmesriigid kehtestavad asjakohase seire- ja nõuete täitmise tagamise raamistiku, millega tagatakse, et toodete tootjad ja organisatsioonid, kes täidavad nende nimel tootja laiendatud vastutuse kohustusi, tõepoolest täidavad – ka kaugmüügi korral – tootja laiendatud vastutuse kohustusi, et rahalisi vahendeid kasutatakse nõuetekohaselt ning kõik tootja laiendatud vastutuse süsteemi rakendamises osalejad esitavad usaldusväärseid andmeid.

Kui liikmesriigi territooriumil täidab toodete tootjate nimel tootja laiendatud vastutuse kohustusi mitu organisatsiooni, määrab asjaomane liikmesriik vähemalt ühe erahuvidest sõltumatu organi või ametiasutuse, kes teostab tootja laiendatud vastutuse kohustuste täitmise üle järelevalvet.

Liikmesriik lubab toodete tootjatel, kelle asukoht on teises liikmesriigis ja kes lasevad tooteid turule tema territooriumil, määrata tema territooriumil asuv juriidiline või füüsiline isik tegutsema volitatud esindajana, et tootjal oleks võimalik täita kohustusi, mis tal on selle liikmesriigi territooriumil seoses tootja laiendatud vastutuse süsteemidega.

Et jälgida ja kontrollida, kas toote tootja täidab tootja laiendatud vastutuse süsteemiga seotud kohustusi, võivad liikmesriigid kehtestada nõudeid, näiteks registreerimis-, teabe esitamise- ja aruandlusnõudeid, mida juriidiline või füüsiline isik, kes on tema territooriumil määratud tegutsema volitatud esindajana, peab täitma.

6. Liikmesriigid tagavad korrapärase arutelu tootja laiendatud vastutuse süsteemi rakendamises osalevate asjaomaste sidusrühmade vahel, sealhulgas tootjate ja turustajate, avaliku ja erasektori jäätmekäitlejate, kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning vajaduse korral sotsiaalmajanduses osalejate, korduskasutamise ja parandamise võrgustike ning korduskasutamiseks ettevalmistamisega tegelevate ettevõtjate vahel.

7. Liikmesriigid võtavad meetmed, millega tagatakse, et enne 4. juulit 2018 loodud tootja laiendatud vastutuse süsteemid viiakse käesoleva artikliga kooskõlla hiljemalt 5. jaanuariks 2023.

8. Üldsusele käesoleva artikli alusel teabe andmine ei piira tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse kaitsmist vastavalt asjaomasele liidu ja liikmesriigi õigusele.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 38).“

10) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Jäätmete vältimine

1. Liikmesriigid võtavad meetmeid jäätmetekke vältimiseks. Meetmetega tehakse vähemalt järgmist:
 - a) edendatakse ja toetatakse säästvaid tootmis- ja tarbimismudeleid;
 - b) innustatakse kujundama, tootma ja kasutama tooteid nii, et need oleksid ressursitõhusad ja vastupidavad (ka kasutusea ja kavandatud iganemise puudumise poolest) ning neid oleks võimalik parandada, taaskasutada ja täiustada;
 - c) meetmeid kohaldatakse toodete suhtes, mis sisaldavad kriitilise tähtsusega tooraineid, et vältida nende materjalide muutumist jäätmeteks;
 - d) soodustatakse toodete korduskasutamist ja selliste süsteemide loomist, millega edendatakse eelkõige elektri- ja elektroonikaseadmete, tekstiili, mööbli ning pakke- ja ehitusmaterjalide ning -toodete parandamist ja korduskasutamist;

- e) soodustatakse tegema võimaluse korral ja intellektuaalomandi õigusi piiramata kättesaadavaks varuosad, kasutusjuhendid, tehnilise teabe ja muud vahendid, seadmed ja tarkvara, mille abil on võimalik tooteid parandada ja korduskasutada, ilma et nende kvaliteet ja ohutus väheneks;
- f) vähendatakse jäätmeteket tööstusliku tootmise, mineraalide kaevandamise, valmistamise, ehitamise ja lammutamisega seotud protsesside käigus, võttes arvesse parimat võimalikku tehnikat;
- g) vähendatakse toidujäätmete teket esmatootmisel, töötlemisel ja valmistamisel ning toidu jaemüügi ja muul viisil tarnimise käigus, samuti restoranides ja toitlustamisel ning kojumajapidamistes, et aidata saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärki, mille kohaselt tuleb 2030. aastaks vähendada kogu maailmas jaekaubanduses ja tarbimises ühe elaniku kohta tekkivaid toidujäätmeid 50 % ning vähendada tootmis- ja tarneahelas tekkivat toidukadu;
- h) soodustatakse toidu annetamist ja toidu muul viisil inimtarbimiseks ümberjaotamist, eelistades seda, et toit jääb inimeste toiduks, mitte ei saa söödaks, ning et seda ei töötata ümber toiduks mittekasutatavateks toodeteks;
- i) soodustatakse materjalides ja toodetes ohtlike ainete sisalduse vähendamist, ilma et see piiraks neid materjale ja tooteid puudutavate, liidu tasandil sätestatud ühtlustatud õigusnormide kohaldamist, ja tagatakse, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (*) artikli 3 punktis 33 määratletud toote tarnijad edastavad alates 5. jaanuarist 2021 nimetatud määruse artikli 33 lõike 1 kohaselt teavet Euroopa Kemikaaliametile;
- j) vähendatakse jäätmete tekkimist, eelkõige selliste jäätmete tekkimist, mida ei saa korduskasutamiseks ette valmistada ega ringlusse võtta;
- k) tehakse kindlaks peamised tooted, mis tekitavad eelkõige looduses ja merekeskkonnas prügi, ja võetakse meetmeid, millega nendest toodetest prügi tekkimist ennetada ja vähendada; kui liikmesriigid otsustavad täita seda kohustust turustuspiirangute kaudu, tagavad nad, et piirangud on proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad;
- l) seatakse eesmärk peatada mereprügi teke, et aidata saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärki, mille kohaselt tuleb igasugust merereostust vältida ja vähendada; ning
- m) töötatakse välja ja toetatakse teavituskampaaniaid, millega suurendada teadlikkust jäätmetekke vältimisest ja prügistamisest.

2. Euroopa Kemikaaliamet loob andmete jaoks, mis tuleb talle esitada lõike 1 punkti i kohaselt, hiljemalt 5. jaanuariks 2020 andmebaasi ja haldab seda. Euroopa Kemikaaliamet tagab, et andmebaasi saavad kasutada jäätmekäitlusega tegelevad ettevõtjad. Euroopa Kemikaaliamet annab andmebaasile juurdepääsu ka tarbijatele, kes seda taotleavad.

3. Liikmesriigid jälgivad ja hindavad jäätmetekke vältimise meetmete rakendamist. Selleks kasutavad nad asjakohaseid kvalitatiivseid või kvantitatiivseid näitajaid ja sihtmäärasid, eelkõige seoses tekitatud olmejäätmete kogusega.

4. Liikmesriigid jälgivad ja hindavad oma korduskasutusmeetmete rakendamist ning mõeldavad selleks korduskasutust, kasutades lõikes 7 osutatud rakendusaktiga kehtestatud ühtset metoodikat ning tehes seda alates esimesest täispikast kalendriaastast, mis järgneb aastale, mil nimetatud rakendusakt vastu võetakse.

5. Liikmesriigid jälgivad ja hindavad toidujäätmete tekke vältimise meetmete rakendamist ning mõeldavad selleks toidujäätmete kogust, kasutades lõikes 8 osutatud delegeeritud õigusaktiga kehtestatud metoodikat, tehes seda alates esimesest täispikast kalendriaastast, mis järgneb aastale, mil nimetatud delegeeritud õigusakt vastu võetakse.

6. Komisjon analüüsib 31. detsembriks 2023 andmeid, mille liikmesriigid on kooskõlas artikli 37 lõikega 3 toidujäätmete kohta esitanud, et teha kindlaks, kas on võimalik kehtestada kogu liitu hõlmav toidujäätmete vähendamise sihtmäär, mis tuleb saavutada 2030. aastaks, võttes aluseks andmed, mille liikmesriigid on käesoleva artikli lõike 8 kohaselt kehtestatud ühtse metoodika alusel esitanud. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on kohasel juhul lisatud seadusandlik ettepanek.

7. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse näitajad, mille alusel mõõta jäätmetekke vältimise meetmete rakendamise üldist edu, ja võtab hiljemalt 31. märtsil 2019 vastu rakendusakti, millega kehtestatakse toodete korduskasutamist puudutava aruandluse ühtne metoodika. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

8. Komisjon võtab hiljemalt 31. märtsil 2019 ELi toidukao ja toidujätmete platvormi töö tulemuste alusel ja kooskõlas artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakti, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, kehtestades toidujätmete koguste ühtseks mõõtmiseks ühtse meetodika ja kvaliteedi miinimumnõuded.

9. Komisjon analüüsib 31. detsembriks 2024 andmeid, mille liikmesriigid on artikli 37 lõike 3 kohaselt esitanud korduskasutuse kohta, et teha kindlaks, kas on võimalik võtta meetmeid, millega toodete korduskasutust soodustada ning kehtestada muu hulgas kvantitatiivsed sihtmäärad. Komisjon analüüsib ühtlasi, kas on võimalik kehtestada muid jätmetekke vältimise meetmeid, sealhulgas jätmete vähendamise sihtmäärasid. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on kohasel juhul lisatud seadusandlik ettepanek.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).“

11) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Taaskasutamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et jätmetega tehakse korduskasutamiseks ettevalmistamise, ringlussevõtu ja muud taaskasutamistoimingud vastavalt artiklitele 4 ja 13.

2. Kui see on vajalik lõike 1 järgimiseks ning korduskasutamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamistoimingute hõlbustamiseks või parandamiseks, kogutakse jätmeid liigiti ning neid ei segata muude jätmete ega materjalidega, millel on teistsugused omadused.

3. Liikmesriigid võivad lubada lõikest 2 erandeid, kui vähemalt üks järgmistest tingimustest on täidetud:

a) teatavat liiki jätmete koos kogumine ei vähenda võimalusi valmistada neid ette korduskasutamiseks, võtta need ringlusse või teha nendega muid artikli 4 kohaseid taaskasutamistoiminguid, kusjuures nende toimingute tulemus on sellise kvaliteediga, mis on võrreldav liigiti kogumisel saavutatavaga;

b) liigiti kogumine ei ole keskkonna jaoks parim lahendus, võttes arvesse seda, milline on vastavate jätmevoogude juhtimise üldine keskkonnamõju;

c) liigiti kogumine ei ole jäätmekogumise häid tavaid arvestades tehniliselt võimalik;

d) liigiti kogumine tekitab ebaproportsionaalselt suuri majanduslikke kulusid, kui võtta arvesse segajätmete kogumise ja töötlemisega kaasneva keskkonna- ja tervisekahju kulusid, võimalusi jäätmekogumist ja -töötlust tõhus-tada, teise toorme müügist saadavat tulu ning „saastaja maksab“ põhimõtte ja tootja laiendatud vastutuse kohaldamist.

Liikmesriigid vaatavad käesoleva lõike alusel tehtud erandid korrapäraselt läbi ning võtavad seejuures arvesse liigiti kogumise häid tavaid ja jäätmekäitluses toimunud muud arengut.

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et jätmeid, mis on artikli 11 lõike 1 ja artikli 22 kohaselt kogutud liigiti ning mõeldud korduskasutamiseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtmiseks, ei põletata, välja arvatud jätmed, mis tekivad liigiti kogutud jätmete töötlemisel ja mille puhul on põletamine artikli 4 kohaselt keskkonna jaoks parim lahendus.

5. Kui see on vajalik käesoleva artikli lõike 1 järgimiseks ning taaskasutamise hõlbustamiseks või täiustamiseks, võtavad liikmesriigid enne taaskasutamist või selle ajal vajalikke meetmeid, et eemaldada ohtlikest jätmetest ohtlikud ained, segud ja komponendid, et neid saaks töödelda kooskõlas artiklitega 4 ja 13.

6. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 31. detsembril 2021 aruande selle kohta, kuidas on käesolevat artiklit olmejätmete ja biojätmete puhul rakendatud, milliseid materjale liigiti kogutakse ja millised piirkonnad on sellega hõlmatud ning milliseid erandeid on lõike 3 alusel tehtud.“

12) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Korduskasutamiseks ettevalmistamine ja ringlussevõtt“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad meetmeid korduskasutamiseks ettevalmistamise edendamiseks, soodustades eelkõige korduskasutamiseks ettevalmistamise ja parandamise võrgustike loomist ja toetamist, hõlbustades – kui see on jäätmekäitluse mõttes korrektne – nende võrgustike juurdepääsu jäätmetele, mida hoitakse kogumissüsteemides või -kohtades ja mida saab korduskasutamiseks ette valmistada, kuid mille korduskasutamiseks ettevalmistamine ei ole ette nähtud nendes süsteemides ega kohtades, ning edendades majandushoobade, hankekriteeriumide, kvantitatiivsete eesmärkide või muude meetmete kasutamist.

Liikmesriigid võtavad meetmeid kvaliteetse ringlussevõtu edendamiseks ning seavad vastavalt artikli 10 lõigetele 2 ja 3 selleks sisse jäätmete liigiti kogumise.

Kui artikli 10 lõiget 2 ja 3 ei tulene teisiti, seavad liikmesriigid sisse vähemalt paberi, metalli, plasti ja klaasi ning alates 1. jaanuarist 2025 ka tekstiili liigiti kogumise.

Liikmesriigid võtavad meetmeid, et edendada valikulist lammutamist, et ohtlikke aineid oleks võimalik eemaldada ja turvaliselt käidelda ning hõlbustada materjalide valikulise kõrvaldamise kaudu korduskasutust ja kvaliteetset ringlussevõttu, ning tagada ehitus- ja lammutusjäätmete sortimise süsteemide loomine vähemalt järgmise jaoks: puit, mineraalne materjali tükid (betoon, tellised, plaadid, keraamika ja kivid), metall, klaas, plast ja kips.“;

c) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatavat osa asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva direktiivi eesmärkide täitmiseks ja edendamaks Euroopa ringmajandust, kus ressursse kasutatakse väga tõhusalt, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed järgmiste sihtmäärade saavutamiseks:“;

ii) lisatakse järgmised punktid:

„c) 2025. aastaks suurendatakse olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu vähemalt 55 %-ni massist;

d) 2030. aastaks suurendatakse olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu vähemalt 60 %-ni massist;

e) 2035. aastaks suurendatakse olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu vähemalt 65 %-ni massist.“;

d) lõiked 3, 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriik võib lõike 2 punktides c, d ja e sätestatud sihtmäärade saavutamise tähtaega kuni viis aastat edasi lükata, tingimusel et kõnealune liikmesriik

a) valmistas OECD ja Eurostati ühisele küsimustikule antud vastuste kohaselt 2013. aastal tema tekitatud olmejäätmetest korduskasutamiseks ette ja võttis ringlusse vähem kui 20 % või ladestas neist prügilasse rohkem kui 60 % ning

b) annab komisjonile hiljemalt 24 kuud enne lõike 2 punktis c, d või e sätestatud tähtaja möödumist teada, et ta kavatseb tähtaja edasi lükata, ja esitab kooskõlas IVb lisaga rakenduskava.

4. Kolme kuu jooksul pärast lõike 3 punkti b kohaselt esitatud rakenduskava kättesaamist võib komisjon liikmesriigilt nõuda, et liikmesriik muudaks nimetatud kava, kui komisjon leiab, et kava ei vasta IVb lisa nõuetele. Asjaomane liikmesriik esitab muudetud kava kolme kuu jooksul pärast komisjoni taotluse saamist.

5. Kui liikmesriik lükkab sihtmäärade saavutamise kooskõlas lõikega 3 edasi, võtab ta vajalikud meetmed, et suurendada olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu:

a) 2025. aastaks vähemalt 50 %, kui edasi lükatakse lõike 2 punktis c osutatud sihtmäära saavutamise tähtaeg;

b) 2030. aastaks vähemalt 55 %, kui edasi lükatakse lõike 2 punktis d osutatud sihtmäära saavutamise tähtaeg;

c) 2035. aastaks vähemalt 60 %, kui edasi lükatakse lõike 2 punktis e osutatud sihtmäära saavutamise tähtaeg.;

e) lisatakse järgmised lõiked:

„6. „Komisjon analüüsib 31. detsembriks 2024, kas ehitus- ja lammutusjäätmete ning nende eri materjalidest koostisosade, tekstiilijäätmete, kaubanduslike jäätmete, tööstuslike tavajäätmete ja muude jäätmevoogude jaoks on mõistlik kehtestada korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu sihtmäärad ning kas on mõistlik kehtestada olmejäätmete jaoks korduskasutamiseks ettevalmistamise sihtmäärad ja bioloogiliste olmejäätmete jaoks ringlussevõtu sihtmäärad. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on kohasel juhul lisatud seadusandlik ettepanek.

7. Hiljemalt 31. detsembriks 2028 vaatab komisjon lõike 2 punktis e sätestatud sihtmäära läbi. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on kohasel juhul lisatud seadusandlik ettepanek.

Komisjon hindab koostöötlemistehnoloogiaid, mille abil on võimalik põletada olmejäätmete koospõletusel ka mineraale. Kui läbivaatamise tulemusena leitakse usaldusväärne meetodika, kaalub komisjon, kas neid mineraale võib ringlussevõtu sihtmäärade saavutamise arvutamisel arvesse võtta.“

13) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 11a

Sihtmäärade saavutamise arvutamise sätted

1. Selleks et arvutada, kas artikli 11 lõike 2 punktides c, d ja e ning lõikes 3 sätestatud sihtmäärad on saavutatud, tuleb arvesse võtta järgmist:

- a) liikmesriigid arvutavad välja, milline on vastaval kalendriaastal tekitatud ning korduskasutamiseks ette valmistatud või ringlusse võetud olmejäätmete mass;
- b) korduskasutamiseks ette valmistatud olmejäätmete mass arvutatakse nende toodete või tootekomponentide massina, millest on saanud olmejäätmelised ja millega on tehtud kõik vajalikud kontrolli-, puhastus- ja parandustoimingud, et jäätmelised saaks korduskasutada ilma täiendava sortimise või eeltötluseta;
- c) ringlusse võetud olmejäätmete mass arvutatakse selliste jäätmete massina, millega on esmalt tehtud kõik vajalikud kontrolli-, sorteerimis- ja muud eelnevad toimingud, et kõrvaldada jäätmematerjalid, mis ei ole töötlemiseks mõeldud, ja tagada kvaliteetne ringlussevõtt, ning millega seejärel tehakse ringlussevõttutoiming, kus toimubki materjalide tegelik töötlemine toodeteks, materjalideks või aineteks.

2. Lõike 1 punkti c kohaldamisel mõõdetakse ringlussevõetud olmejäätmete massi siis, kui jäätmetega hakatakse tegema ringlussevõttutoimingut.

Erandina esimesest lõigust võib ringlussevõetud olmejäätmete massi mõõta sortimistoimingu lõpus, tingimusel et

- a) sellise toimingu väljund võetakse seejärel ringlusse;
- b) selliste materjalide või ainete massi, mis kõrvaldatakse ringlussevõttutoimingule eelnevate lisatoimingutega ja mida ringlusse ei võeta, ei võeta ringlusse võetud jäätmetena märgitud jäätmete massi arvutamisel arvesse.

3. Liikmesriigid kehtestavad olmejäätmete kvaliteedi kontrollimiseks ja jälgimiseks tõhusa süsteemi, et tagada käesoleva artikli lõike 1 punktis c ja lõikes 2 sätestatud tingimuste täitmine. Et tagada ringlusse võetud jäätmete kohta kogutud andmete usaldusväärsus ja täpsus, võib süsteem koosneda artikli 35 lõike 4 kohaselt loodud elektroonilisest registrist, sorditud jäätmete kvaliteeti käsitlevate nõuete tehnilistest kirjeldustest või sorditud jäätmete keskmistest kaomääradest eri jäätmeliikide ja jäätmekäitlustavade kaupa. Keskmisi kaomäärasid kasutatakse ainult siis, kui usaldusväärseid andmeid ei ole võimalik muul viisil saada, ja nende arvutamisel võetakse aluseks arvutuste tegemise kord, mis on kehtestatud käesoleva artikli lõike 10 kohaselt vastu võetud delegeritud õigusaktiga.

4. Artikli 11 lõike 2 punktides c, d ja e ning lõikes 3 sätestatud sihtmäärade saavutamise kontrollimiseks tehtavates arvutustes võib aeroobsele või anaeroobsele töötlemisele minevate biolagunevate olmejäätmete kogust arvestada ringlussevõetud kogusena, kui töötlemise tulemusena tekib kompost, kääritusaadus või muu väljund, milles on sisendiga võrreldes sarnane kogus ringlusse võetud materjale ja mida tuleb kasutada ringlusse võetud toote, materjali või ainaena. Kui väljundit kasutatakse maapinnal, võivad liikmesriigid seda ringlusse võetud materjaliks lugeda ainult siis, kui selle kasutuse tulemusel paraneb põllumajanduslik või keskkonnaseisund.

Alates 1. jaanuarist 2027 võib liikmesriik lugeda aeroobsele või anaeroobsele töötlemisele minevaid bioloogilisi olmejäätmeid ringlusse võetud jäätmeteks ainult siis, kui need on kooskõlas artikliga 22 tekkekohas liigiti kogutud või eraldatud.

5. Artikli 11 lõike 2 punktides c, d ja e ning lõikes 3 sätestatud sihtmäärade saavutamise kontrollimiseks tehtavates arvutustes võib nende jäätmematerjalide koguse, mis on lakanud olemast jäätmed töötlemisele ettevalmistava toimingu tulemusena, lugeda ringlusse võetuks tingimusel, et need materjalid töödeldakse edaspidi toodeteks, materjalideks või aineteks nende esialgsel või mõnel muul eesmärgil kasutamiseks. Kui aga materjale, mis on lakanud olemast jäätmed, kasutatakse kütusena või muu energiaallikana või need põletatakse, ladestatakse prügilatesse või kasutatakse tagasitaitena, ei võeta neid ringlussevõtu sihtmäärade saavutamise arvutamisel arvesse.

6. Selleks et arvutada, kas artikli 11 lõike 2 punktides c, d ja e ning lõikes 3 sätestatud sihtmäärad on saavutatud, võivad liikmesriigid võtta arvesse olmejäätmete põletamise järel eraldatud metalli ringlussevõtmist tingimusel, et ringlussevõetud metall vastab teatavatele kvaliteedikriteeriumidele, mis on kehtestatud käesoleva artikli lõike 9 kohaselt vastu võetud rakendusaktis.

7. Jäätmeid, mis on saadetud teise liikmesriiki kõnealuses teises liikmesriigis korduskasutamiseks ettevalmistamiseks, ringlussevõtmiseks või tagasitaitena kasutamiseks, võib artikli 11 lõigetes 2 ja 3 sätestatud sihtmäärade saavutamisel arvesse võtta üksnes see liikmesriik, kus kõnealused jäätmed koguti.

8. Liidust korduskasutamiseks ettevalmistamiseks või ringlussevõtmiseks eksporditud jäätmeid võetakse käesoleva direktiivi artikli 11 lõigetes 2 ja 3 sätestatud sihtmäärade saavutamisel arvesse üksnes liikmesriigis, kus need jäätmed koguti, kui käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud nõuded on täidetud ja kui eksportija suudab vastavalt määrusele (EÜ) nr 1013/2006 tõendada, et jäätmesaadetis vastab kõnealuse määruse nõuetele ning et jäätmete töötlemine väljaspool liitu toimus tingimustes, mis üldjoontes vastavad asjakohasele liidu keskkonnaõigusele.

9. Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva artikli kohaldamiseks, võtab komisjon hiljemalt 31. märtsil 2019 vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse normid andmete arvutamiseks, kontrollimiseks ja esitamiseks, eelkõige seoses järgmisega:

- a) ühtne meetodika kooskõlas lõikega 6 ringlusse võetud metalli massi arvutamiseks, sealhulgas ringlussevõetud metalli kvaliteedi kriteeriumid, ja
- b) kohapeal eraldatud ja ringlussevõetud biojäätmed.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

10. Komisjon võtab hiljemalt 31. märtsil 2019 kooskõlas artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakti käesoleva direktiivi täiendamiseks, millega kehtestatakse sorditud jäätmete keskmiste kaomäärade alusel normid selliste materjalide ja ainete massi arvutamiseks, kontrollimiseks ja esitamiseks, mis kõrvaldatakse pärast sortimist ja mida hiljem ei võeta ringlusse.

Artikkel 11b

Varajase hoiatamise aruanne

1. Komisjon koostab koostöös Euroopa Keskkonnaametiga eduaruanded artikli 11 lõike 2 punktides c, d ja e ning lõikes 3 sätestatud sihtmäärade saavutamise kohta hiljemalt kolm aastat enne iga tähtaega, mis on kõnealuste sätetega ette nähtud.
2. Lõikes 1 osutatud aruanded sisaldavad järgmist:
 - a) hinnang liikmesriikide kaupa selle kohta, kui kaugelt on jõutud sihtmäärade saavutamisel;
 - b) loetelu liikmesriikidest, kelle puhul on oht, et neid sihtmäärasid ei saavutata vastava tähtaja jooksul, koos asjakohaste soovitusetega asjaomasele liikmesriigile;
 - c) näited parimatest tavadest, mida kasutatakse kogu liidus ja millest võib olla abi sihtmäärade saavutamisel.“

14) Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

Kõrvaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kui taaskasutamist vastavalt artikli 10 lõikele 1 ei ole toimunud, läbivad jäätmed ohutud kõrvaldamistoimingud, mis vastavad artikli 13 sätetele inimese tervise ja keskkonna kaitse osas.

2. Hiljemalt 31. detsembriks 2024 hindab komisjon I lisas loetletud kõrvaldamistoiminguid, pidades eelkõige silmas artiklit 13, ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kõrvaldamistoimingute reguleerimiseks, sealhulgas võimalike piirangute abil, ning kõrvaldamise vähendamise sihtmäärade kehtestamise kaalumiseks, eesmärgiga tagada keskkonnaohutu jäätmekäitlus; aruandele lisatakse kohasel juhul seadusandlik ettepanek.“

15) Artikkel 14 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

Kulud

1. Kooskõlas „saastaja maksab“ põhimõttega peab jäätmekäitluse, sealhulgas vajaliku taristu ja selle toimimise kulud kandma esmane jäätmetekitaja või jäätmete praegune või eelmine valdaja.

2. Ilma et see piiraks artiklite 8 ja 8a kohaldamist, võivad liikmesriigid otsustada, et jäätmekäitluse kulud peab osaliselt või täielikult kandma selle toote tootja, millest jäätmed tekkisid, ja et sellise toote turustajad võivad osaleda kulude kandmises.“

16) Artikli 18 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui ohtlikke jäätmeid on segatud ebaseaduslikult ja käesoleva artikli sätteid rikkudes, tagavad liikmesriigid, ilma et see mõjutaks artikli 36 kohaldamist, jäätmete eraldamise, kui see on tehniliselt teostatav ja vajalik artikli 13 järgimiseks.

Kui eraldamine ei ole käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt nõutav, tagavad liikmesriigid, et segatud jäätmeid töödeldakse käitises, mis on saanud sellise segu töötlemiseks loa vastavalt artiklile 23.“

17) Artikkel 20 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 20

Kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed

1. Liikmesriigid seavad hiljemalt 1. jaanuaril 2025 sisse kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätme fraktsioonide eraldi kogumise, et tagada nende töötlemine vastavalt artiklitele 4 ja 13 ja et need ei saastaks muid olmejäätmevooge.

2. Artikleid 17, 18, 19 ja 35 ei kohaldata kodumajapidamises tekkinud segajäätmete suhtes.

3. Artikleid 19 ja 35 ei kohaldata kodumajapidamises tekkinud ohtlike jäätmete lahusfraktsioonide suhtes enne, kui jäätmed on kogumiseks, kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks vastu võetud asutuse või ettevõtte poolt, mis on saanud loa või registreeritud vastavalt artiklile 23 või 26.

4. Hiljemalt 5. jaanuariks 2020 koostab komisjon suunised, et toetada ja hõlbustada kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätme fraktsioonide eraldi kogumist liikmesriikides.“

18) Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punktid a, b ja c asendatakse järgmisega:

„a) vanaõli kogutakse eraldi, välja arvatud juhul, kui eraldi kogumine ei ole tehniliselt teostatav, võttes arvesse häid tavasid;

b) vanaõli töödeldakse, eelistades regenererimist või muid ringlussevõtutoiminguid, mis annavad samaväärseid või paremaid keskkonnavalasid koondtulemusi kui regenererimine, vastavalt artiklitele 4 ja 13;

c) erinevate omadustega vanaõli ei segata omavahel ning vanaõli ei segata muud liiki jäätmete või ainete, kui see takistab nende regenererimist või muid ringlussevõtutoiminguid, mis annavad samaväärseid või paremaid keskkonnavalasid koondtulemusi kui regenererimine.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Komisjon vaatab hiljemalt 31. detsembriks 2022 läbi vanaõli käsitlevad andmed, mille liikmesriigid esitavad vastavalt artikli 37 lõikele 4, eesmärgiga kaaluda võimalust kehtestada meetmed vanaõli töötlemiseks, sealhulgas kvantitatiivsed sihtmäärad vanaõli regenereerimiseks, ning täiendavad meetmed vanaõli regenereerimise edendamiseks. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on lisatud kohasel juhul seadusandlik ettepanek.“

19) Artikkel 22 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 22

Biojätmed

1. Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 31. detsembril 2023 ja järgides artikli 10 lõikeid 2 ja 3, biojätmed kas eraldatakse ja võetakse tekkekohal ringlusse või neid kogutakse eraldi ega segata muud liiki jäätmetega.

Liikmesriigid võivad lubada koos biojätmetega koguda samasuguste biolagunemis- ja kompostimisomadustega jäätmeid, mis on kooskõlas kompostimise ja biolagundamise kaudu taaskasutatavate pakendite suhtes kohaldatavate Euroopa standarditega või samaväärsete siseriiklike standarditega.

2. Liikmesriigid võtavad kooskõlas artiklitega 4 ja 13 meetmeid, et:

a) kannustada biojätmete ringlussevõttu, sealhulgas kompostimist ja anaeroobset kääritamist, nii et oleks tagatud kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja väljund, mis vastab asjaomastele kõrgetele kvaliteedistandarditele;

b) ergutada kodukompostimist ning

c) edendada biojätmetest valmistatud materjalide kasutamist.

3. Komisjon taotleb Euroopa standardiorganisatsioonidelt hiljemalt 31. detsembril 2018 Euroopa standardite väljatöötamist orgaanilise ringlussevõtu protsessi sisenevate biojätmete, komposti ja kääritussaaduse kohta, tuginedes parimatele olemasolevatele tavadele.“

20) Artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva direktiivi täiendamiseks võtab komisjon kooskõlas artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse tehnilised miinimumstandardid selliste tööstustoimingute, sealhulgas jäätmete sortimise ja ringlussevõtu suhtes, mille puhul on artikli 23 kohaselt nõutav luba, kui on tõendeid, et miinimumstandardite kehtestamisest oleks kasu inimese tervisele ja keskkonnale.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käesoleva direktiivi täiendamiseks võtab komisjon kooskõlas artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse tehnilised miinimumstandardid selliste toimingute suhtes, mille suhtes kehtib artikli 26 punktide a ja b kohaselt registreerimisnõue, kui on tõendeid, et miinimumstandardite kehtestamisest oleks kasu inimese tervisele ja keskkonnale või siseturu häirete ärahoidmise seisukohast.“

21) Artiklit 28 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) olemasolevad suuremad kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised, sealhulgas vanaõli, ohtlike jäätmete, kriitilise tähtsusega tooraine olulise sisaldusega jäätmete ja liidu eriõigusaktidega hõlmatud jäätmevoogude suhtes kehtiv erikord;

c) hinnang vajadusele olemasolevate jäätmerajatiste sulgemise ja artikli 16 kohase täiendavate jäätmerajatiste taristu järele.

Liikmesriigid tagavad, et antakse hinnang ka investeeringutele ja muudele rahalistele vahenditele, sealhulgas kohalike ametiasutuste kohta, mis on nõutavad kõnealuste vajaduste rahuldamiseks. Hinnang lisatakse asjakohasesse jäätmekavadesse või muudesse strateegiadokumentidesse, mis hõlmavad kogu asjaomase liikmesriigi territooriumi.“;

ii) lisatakse järgmised punktid:

- „ca) teave meetmete kohta, mis on võetud nende eesmärkide saavutamiseks, mis on sätestatud direktiivi 1999/31/EÜ artikli 5 lõikes 3a või muudes strateegilistes dokumentides, mis hõlmavad kogu asjaomase liikmesriigi territooriumi;
- cb) hinnang olemasolevatele jäätmete kogumise süsteemidele, sealhulgas sellele, milliseid materjale ja millistes piirkondades liigiti kogutakse ja meetmed selle toimimise parandamiseks, milliseid erandeid on artikli 10 lõike 3 alusel tehtud ning kas on vajadus uute kogumissüsteemide järele.“;

iii) lisatakse järgmised punktid:

- „f) igasuguse prügistamise vastu võitlemise ja selle vältimise ning igat liiki prügi koristamise meetmed;
- g) asjakohased kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad ja sihtmäärad, sealhulgas tekkivate jäätmete koguse ja nende töötlemise kohta ning kõrvaldatavate või energia taaskasutamiseks kasutatavate olmejäätmete kohta.“;

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Jäätmekavad peavad vastama direktiivi 94/62/EÜ artiklis 14 sätestatud jäätmekavade nõuetele, võtma arvesse käesoleva direktiivi artikli 11 lõigetes 2 ja 3 sätestatud sihtmäärasid, vastama direktiivi 1999/31/EÜ artiklis 5 sätestatud nõuetele ning prügistamise vältimise eesmärgil vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/56/EÜ (*) artiklis 13 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ (**) artiklis 11 sätestatud nõuetele.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv) (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).“

22) Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid kehtestavad jäätmetekke vältimise programmid, milles nähakse ette vähemalt artikli 9 lõikes 1 sätestatud jäätmetekke vältimise meetmed kooskõlas artiklitega 1 ja 4.

Programmid kas integreeritakse artikli 28 kohaselt nõutavatesse jäätmekavadesse või asjakohasel juhul teistesse keskkonnapoliitika programmidesse või toimivad nad eraldi programmidenä. Kui programm on integreeritud jäätmekavasse või teistesse programmidesse, siis määratakse selgelt kindlaks jäätmetekke vältimise eesmärgid ja meetmed.“;

b) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Programme kehtestades kirjeldavad liikmesriigid vajaduse korral IVa lisas loetletud vahendite ja meetmete panust jäätmetekke vältimisse ja hindavad IV lisas esitatud näidismetmete või muude asjakohaste meetmete kasulikkust. Programmides kirjeldatakse ka olemasolevaid jäätmetekke vältimise meetmeid ja nende panust jäätmetekke vältimisse.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Liikmesriigid võtavad jäätmetekke vältimise programmide raames vastu toidujäätmete tekke vältimise eriprogrammid.“;

d) lõiked 3 ja 4 jäetakse välja.

23) Artikli 30 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Euroopa Keskkonnaamet avaldab iga kahe aasta tagant aruande, mis sisaldab ülevaadet jäätmetekke vältimise programmide lõpuleviimisel ja rakendamisel tehtud edusammudest ning edusammudest iga liikmesriigi ja kogu liidu jäätmetekke vältimise programmide eesmärkide saavutamisel, sealhulgas jäätmetekke lahutamisel majanduskasvust ja üleminekul ringmajandusele.“

24) Artikli 33 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse kõnealuste kavade ja programmide vastuvõtmisest ja neis tehtud olulistest muudatustest teatamise vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

25) Artiklit 35 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 23 lõikes 1 osutatud asutused ja ettevõtjad, ohtlike jäätmete tekitajad ning asutused ja ettevõtjad, kes oma majandus- või kutsetegevuses koguvad või veavad ohtlikke jäätmeid või kes tegutsevad ohtlike jäätmete edasimüüjate või vahendajatena, peavad kronoloogilist arvestust:

- a) jäätmete koguse, laadi ja päritolu kohta ning toodete ja materjalide koguse kohta, mis on saadud nende korduskasutamiseks ettevalmistamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamistoimingute tulemusena, ja
- b) asjakohastel juhtudel sihtkoha, kogumise sageduse, kasutatava transpordiliigi ja jäätmete suhtes ette nähtud töötlemisviisi kohta.

Nad teevad selle teabe pädevatele asutustele kättesaadavaks käesoleva artikli lõike 4 kohaselt loodava(te) elektroonilis(t)e registri(te) kaudu.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„4. Liikmesriigid loovad elektroonilise registri või kooskõlastatud registrid, et salvestada lõikes 1 osutatud ohtlikke jäätmeid käsitlevad andmed kogu asjaomase liikmesriigi geograafilise territooriumi kohta. Liikmesriigid võivad luua sellised registrid ka muude ja eelkõige selliste jäätmevoogude kohta, mille suhtes on liidu seadusandlikes aktides kehtestatud sihtmäärad. Liikmesriigid kasutavad jäätmealaseid andmeid, mille tööstusettevõtjad on esitanud Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistris, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 166/2006 (*) alusel.

5. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega kehtestatakse kõnealuste registreeritud tööd käsitlevad miinimumtingimused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).“

26) Artikli 36 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et keelata jäätmete hülgamine, kaadamine või kontrollimata jäätme-käitlus, sealhulgas prügistamine.“

27) Artikkel 37 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 37

Aruandlus

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga kalendriaasta kohta artikli 11 lõike 2 punktide a–e ning lõike 3 rakendamise andmed.

Nad esitavad need andmed elektrooniliselt 18 kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Andmed tuleb esitada vormis, mille komisjon on kehtestanud vastavalt käesoleva artikli lõikele 7.

Esimene aruandlusperiood algab esimesel täispikal kalendriaastal, mis järgneb aastale, mil võetakse vastu rakendusakt, millega kehtestatakse aruandlusvorm vastavalt käesoleva artikli lõikele 7.

2. Selleks et kontrollida vastavust artikli 11 lõike 2 punktile b, esitavad liikmesriigid andmed tagasitäitena ja muudeks materjalina taaskasutamise toiminguteks kasutatavate jäätmete koguse kohta eraldi andmetest, mis esitatakse korduskasutamiseks ettevalmistatavate või ringlusse võetavate jäätmete kohta. Jäätmeid, mis töötatakse ümber tagasitäitematerjalideks, kajastavad liikmesriigid tagasitäitena.

Selleks et kontrollida vastavust artikli 11 lõike 2 punktidele c, d ja e ning lõikele 3, esitavad liikmesriigid andmed korduskasutamiseks ettevalmistatavate jäätmete koguse kohta eraldi andmetest, mis esitatakse ringlusse võetavate jäätmete kohta.

3. Liikmesriigid esitavad komisjonile andmed artikli 9 lõigete 4 ja 5 rakendamise kohta igal aastal.

Nad esitavad need andmed elektrooniliselt 18 kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Andmed tuleb esitada vormis, mille komisjon on kehtestanud vastavalt käesoleva artikli lõikele 7.

Esimene aruandlusperiood algab esimesel täispikal kalendriaastal pärast seda, kui võetakse vastu rakendusakt, millega kehtestatakse aruandlusvorm vastavalt käesoleva artikli lõikele 7.

4. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga kalendriaasta kohta andmed turule lastud mineraalsete ja sünteetiliste määrdeainete ja tööstuslike õlide ning liigiti kogutud ja töödeldud vanaõli kohta.

Nad esitavad need andmed elektrooniliselt 18 kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Andmed tuleb esitada vormis, mille komisjon on kehtestanud vastavalt lõikele 7.

Esimene aruandlusperiood algab esimesel täispikal kalendriaastal pärast seda, kui võetakse vastu rakendusakt, millega kehtestatakse aruandluse vorm vastavalt lõikele 7.

5. Käesoleva artikli kohaselt liikmesriikide esitatavatele andmetele lisatakse kvaliteedikontrolli aruanne ja aruanne artikli 11a lõigete 3 ja 8 alusel võetud meetmete kohta, sealhulgas vajaduse korral üksikasjalik teave keskmiste kadude määrade kohta. See teave tuleb esitada aruandlusvormis, mille komisjon on kehtestanud vastavalt käesoleva artikli lõikele 7.

6. Komisjon vaatab käesoleva artikli kohaselt esitatud andmed üle ja avaldab aruande andmete ülevaatus tulemuste kohta. Aruandes hinnatakse liikmesriigi andmekogumise korraldust, andmeallikaid ja meetodikat, samuti andmete täielikkust, usaldusväärsust, ajakohasust ja järjepidevust. Hinnang võib sisaldada konkreetseid soovitusi olukorra parandamiseks. Aruanne koostatakse pärast seda, kui liikmesriigid on esimest korda andmeid esitanud, ja seejärel iga nelja aasta järel.

7. Komisjon võtab hiljemalt 31. märtsil 2019 vastu rakendusakti, millega kehtestatakse käesoleva artikli lõigetes 1, 3, 4 ja 5 osutatud andmete esitamise vorm. Aruandluseks artikli 11 lõike 2 punktide a ja b rakendamise kohta kasutavad liikmesriigid vorme, mis on kehtestatud komisjoni 18. aprilli 2012. aasta rakendusotsuses, millega kehtestatakse küsimustik, mille alusel liikmesriigid esitavad aruanded jäätmeid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ rakendamise kohta. Toidujäätmete aruandlusvormi väljatöötamisel võetakse arvesse artikli 9 lõike 8 alusel väljatöötatud meetodikaid. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

28) Artikkel 38 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 38

Teabevahetus ja parimate tavade jagamine, tõlgendamine ja kohandamine tehnika arengule

1. Komisjon korraldab teabe ja parimate tavade korrapärase vahetamise liikmesriikide, sealhulgas vajaduse korral piirkondlike ja kohalike omavalitsusasutuste vahel käesoleva direktiivi nõuete praktilise elluviimise ja täitmise tagamise küsimustes, sealhulgas seoses:

- a) artiklis 11a sätestatud arvutuseeskirjade kohaldamisega ning meetmete ja süsteemide väljatöötamisega olmejäätmevoogude jälgimiseks alates sortimisest kuni ringlussevõtuni;
- b) nõuetekohase haldamise, õigusaktide täitmise tagamise ja piiriülese koostööga;
- c) innovatsiooniga jäätmekäitluse valdkonnas;
- d) kõrvalsaaduste ja jäätmekehtluse lakkamise riiklike kriteeriumidega, millele osutatakse artikli 5 lõikes 3 ning artikli 6 lõigetes 3 ja 4 ja mille jaoks komisjon rajab kogu liitu hõlmava elektroonilise registri;

- e) majandushoobade ja muude stiimulitega, mida kasutatakse kooskõlas artikli 4 lõikega 3, et kiirendada nimetatud artiklis sätestatud eesmärkide saavutamist;
- f) meetmetega, mis on sätestatud artikli 8 lõigetes 1 ja 2;
- g) ennetusega ja selliste süsteemide loomisega, millega edendatakse korduskasutamist ja kasutusaja pikendamist;
- h) jäätmete liigiti kogumise kohustuste täitmisega;
- i) majandushoobade ja stiimulitega artikli 11 lõike 2 punktides c, d ja e sätestatud sihtmäärade saavutamiseks.

Komisjon teeb kõnealuse teabevahetuse ja parimate tavade jagamise tulemused tildsusele kättesaadavaks.

2. Komisjon võib välja töötada suunised käesolevas direktiivis sätestatud nõuete tõlgendamise kohta, sealhulgas mõistete „jäätmed“, „vältimine“, „korduskasutamine“, „korduskasutamiseks ettevalmistamine“, „taaskasutamine“, „ringlussevõtt“ ja „kõrvaldamine“ määratlemise ning artiklis 11a sätestatud arvutuseeskirjade kohaldamise kohta.

Komisjon töötab välja suunised, mis käsitlevad mõistete „olmejäätmed“ ja „tagasitäide“ määratlemist.

Käesoleva direktiivi muutmiseks on komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse II lisa punktis R1 osutatud põletusrajatiste puhul kasutatava valemi kohaldamist. Arvesse võib võtta kohalikke ilmastikutingimusi, nagu külm ilm ja kütmise vajadus, kui need mõjutavad energia hulka, mida on võimalik tehniliselt kasutada või toota elektrienergia, kütte, jahutuse või tööstusauruna. Samuti võib võtta arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 kolmandas lõigus osutatud äärepoolseimate piirkondade ning 1985. aasta ühinemisakti artiklis 25 nimetatud alade kohalikke tingimusi.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakte IV ja V lisa muutmiseks tingituna teaduse ja tehnika arengust.“

29) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 38a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 7 lõikes 1, artikli 9 lõikes 8, artikli 11a lõikes 10, artikli 27 lõigetes 1 ja 4 ning artikli 38 lõigetes 2 ja 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 4. juulist 2018. Komisjon esitab volituste delegeerimise kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 7 lõikes 1, artikli 9 lõikes 8, artikli 11a lõikes 10, artikli 27 lõigetes 1 ja 4 ning artikli 38 lõigetes 2 ja 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes (*) sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 7 lõike 1, artikli 9 lõike 8, artikli 11a lõike 10, artikli 27 lõigete 1 ja 4 ning artikli 38 lõigete 2 ja 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakste gemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

(*) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.“

30) Artikkel 39 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 39

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

31) II lisa toimingud R 3, R 4 ja R 5 asendatakse järgmisega:

„R 3 Lahustitena mittekasutatavate orgaaniliste ainete ringlussevõtt/taasväärtustamine (sealhulgas kompostimine ja muud bioloogilised muundamisprotsessid) (**)

R 4 Metallide ja metallühendite ringlussevõtt/taasväärtustamine (***)

R 5 Muude anorgaaniliste ainete ringlussevõtt/taasväärtustamine (****)

(**) See hõlmab korduskasutamiseks ettevalmistamist, gaasistamist ja pürolüüsi, kasutades saadavaid komponente kemikaalidena, ning orgaaniliste materjalide taaskasutamist tagasitaitena.

(***) See hõlmab korduskasutamiseks ettevalmistamist.

(****) See hõlmab korduskasutamiseks ettevalmistamist, anorgaaniliste ehitusmaterjalide ringlussevõttu, anorgaaniliste materjalide taaskasutamist tagasitaitena ning pinnase puhastamist, mille tulemuseks on pinnase taaskasutamine.“

32) Käesoleva direktiivi lisas sätestatud tekst lisatakse IVa ja IVb lisana.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 5. juuliks 2020. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti. Komisjon teavitab sellest teisi liikmesriike.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 30. mai 2018

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

L. PAVLOVA

LISA

Lisatakse järgmised lisad:

„IVa LISA

NÄITED MAJANDUSHOUBADEST JA MUUDEST MEETMETEST, ET STIMULEERIDA ARTIKLI 4 LÕIKES 3 OSUTATUD JÄÄTMEHIERARHIA KOHALDAMIST ⁽¹⁾

1. Tasud ja piirangud jäätmete prügilasse ladestamisele ja põletamisele, mis stimuleerivad jäätmetekke vältimist ja jäätmete ringlussevõttu, muutes samal ajal jäätmete prügilasse ladestamise kõige vähem eelistatuks jäätmekäitlusviiks.
2. Jäätmete kogusest sõltuvate tasude („pay-as-you-throw“) süsteemid, millega jäätmete tootjad maksavad tegelikult tekitatud jäätmekoguste eest ning mis stimuleerivad ringlussevõetavate jäätmete sortimist tekkekohas ja segajäätmete vähendamist.
3. Maksualased stiimulid toodete, eelkõige toiduainete annetamisele.
4. Tootja laiendatud vastutuse kavad eri liiki jäätmetele ning meetmed nende tulemuslikkuse, kulutõhususe ja juhtimise suurendamiseks.
5. Tagatissüsteemid ja muud meetmed, mis edendavad kasutatud toodete ja materjalide tõhusat kogumist.
6. Jäätmekäitlustristusse tehtavate investeeringute mõistlik kavandamine, sealhulgas liidu fondide kaudu.
7. Säästvad riigihanked parema jäätmekäitluse ja ringlussevõetud toodete ja materjalide kasutamise edendamiseks.
8. Jäätmehierarhiaga mittekooskõlas olevate toetuste järk-järguline kaotamine.
9. Maksualaste meetmete või muude vahendite kasutamine, et edendada korduskasutamiseks ette valmistatud või ringlussevõetud toodete ja materjalide kasutamist.
10. Toetus teadusuuringutele ja innovatsioonile täiustatud ringlussevõtu tehnoloogiate ja ümbertöötlemise valdkondades.
11. Parima võimaliku tehnika rakendamine jäätmetöötluses.
12. Majanduslikud stiimulid kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, eelkõige selleks, et edendada jäätmetekke vältimist ja tugevdada liigiti kogumise süsteeme, samal ajal vältides prügilasse ladestamise ja põletamise toetamist.
13. Teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, eelkõige liigiti kogumise, jäätmetekke vältimise ja prügi vähendamise kohta, ning nende küsimuste integreerimine hariduse ja koolituse valdkonda.
14. Süsteemid kõigi jäätmekäitlusega tegelevate pädevate ametiasutuste koordineerimiseks, sealhulgas digivahendite abil.
15. Pideva dialoogi ja koostöö edendamine kõigi jäätmekäitluse sidusrühmade vahel ning vabatahtlike kokkulepete ja ettevõtete jäätmearuandluse soodustamine.

IVb LISA

ARTIKLI 11 LÕIKE 3 KOHASELT ESITATAV RAKENDUSKAVA

Artikli 11 lõike 3 kohaselt esitatav rakenduskava hõlmab järgmist:

- 1) olmejäätmete ja seda moodustavate jäätmevoogude ringlussevõtu, prügilasse ladestamise ja muu töötlemise varasemate, praeguste ja prognoositavate määrade hinnang;

⁽¹⁾ Kuigi ka need hoovad ja meetmed võivad stimuleerida jäätmetekke vältimist, mis on jäätmehierarhias kõrgeimal kohal, on IV lisas esitatud ulatuslik loetelu konkreetsematest näidetest jäätmetekke vältimise meetmete kohta.

- 2) artiklite 28 ja 29 alusel olemasolevate jäätmekäitluskavade ja jäätmetekke vältimise programmide rakendamise hinnang;
 - 3) põhjused, miks liikmesriik leiab, et ta ei ole suuteline saavutama artikli 11 lõikes 2 sätestatud asjaomast sihtmäära kindlaksmääratud tähtaja jooksul, ja hinnang ajapikendusele, mis on sihtmäära saavutamiseks vajalik;
 - 4) artikli 11 lõigetes 2 ja 5 sätestatud sihtmäärade saavutamiseks vajalikud meetmed, mis on kohaldatavad liikmesriigis kuni viis aastat kestva ajapikenduse jooksul, sealhulgas asjakohased majandushoovad ja muud meetmed, et stimuleerida artikli 4 lõikes 1 ja IVa lisas sätestatud jäätmehierarhia kohaldamist;
 - 5) punktis 4 määratletud meetmete rakendamise ajakava, nende rakendamiseks pädeva asutuse määramine ja hinnang nende individuaalsele panusele sihtmäärade saavutamisse, mida kohaldatakse ajapikenduse puhul;
 - 6) teave jäätmekäitluse rahastamise kohta kooskõlas „saastaja maksab“ põhimõttega;
 - 7) meetmed vajaduse korral andmete kvaliteedi parandamiseks, et saavutada paremaid kavandamis- ja järelevalvetulemusi jäätmekäitluses.“
-